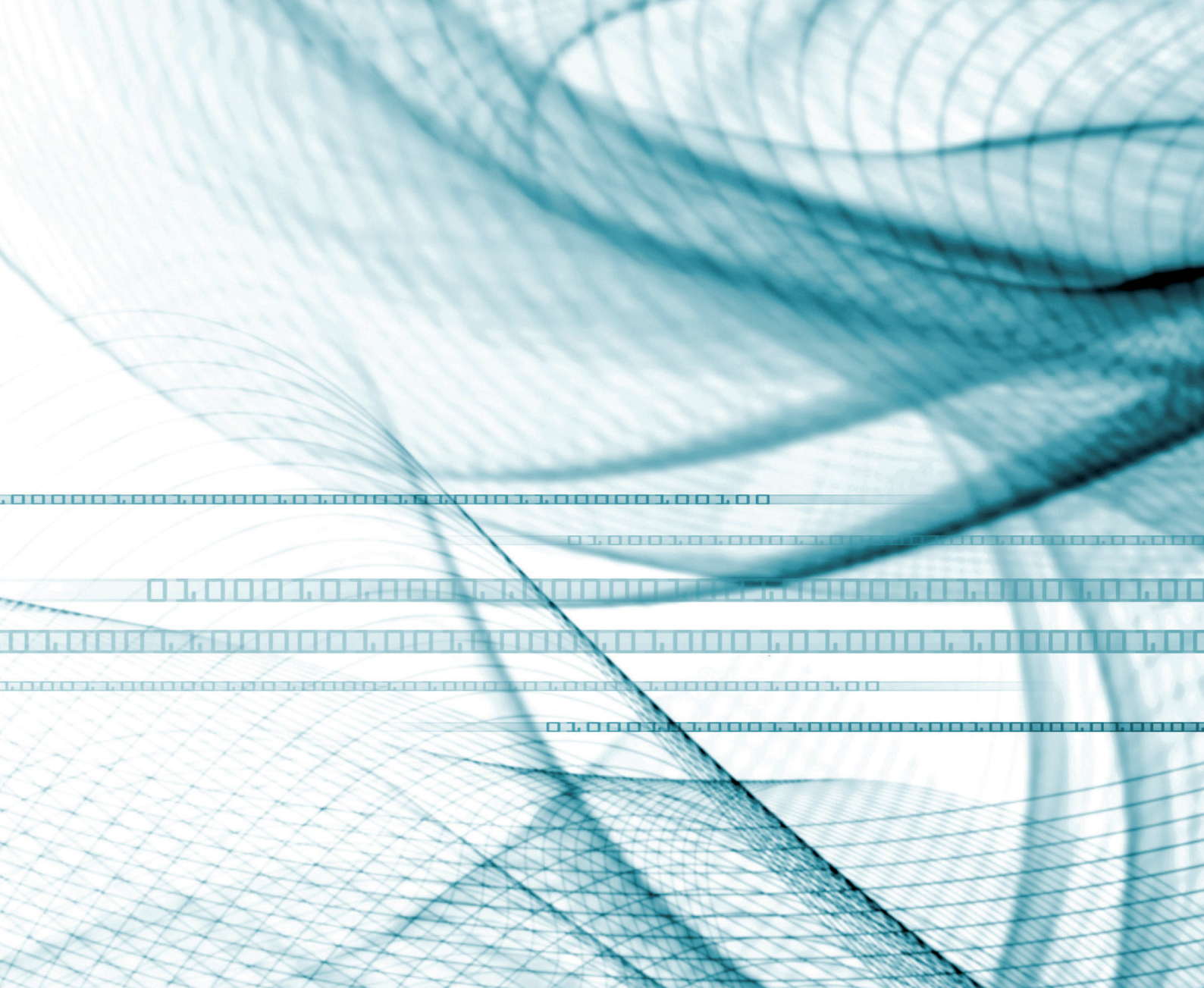

EU:N RAKENNERAHASTOT MAAKUNNAN KEHITTÄMISRAHA KESKI-SUOMEN KEHITTÄMISRAHASTO

Vuosiraportti 2014

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Keski-Suomen liitto
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Puhelin 020 7560 200

Kotisivu:

www.keskisuomi.fi

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa:
etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi

Julkaisu:

C146

ISSN 0788-7051

ISSN 2341-9903, sähköinen

ISBN 978-951-594-476-4

ISBN 978-951-594-477-1, sähköinen

Julkaisun avainsanat:

Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Maakunnan kehittämisraha
EU:n rakennerahastot
Maakuntaohjelma

Jyväskylä 2014

KESKI-SUOMEN LIITON RAHOITUSRAPORTTI 2014

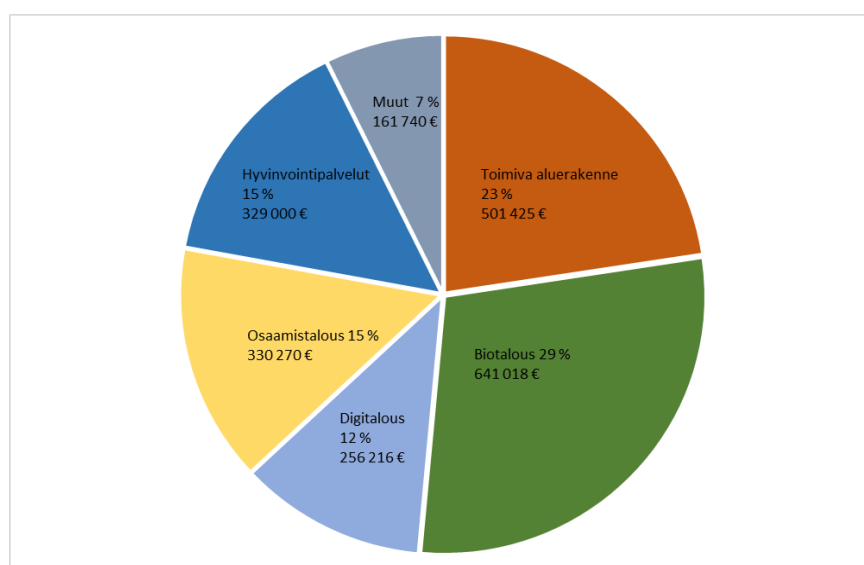
- EU:N RAKENNERAHASTOT
- MAAKUNNAN KEHITTÄMISRAHA
- KESKI-SUOMEN KEHITTÄMISRAHASTO

Tähän rahoitusraporttiin on koottu Keski-Suomen liiton osarahoittamat ja vuoden 2014 aikana päättyneet hankkeet sekä hankkeiden yhteyshenkilöiden arvioinnit hankkeiden tavoitteiden toteutumisesta.

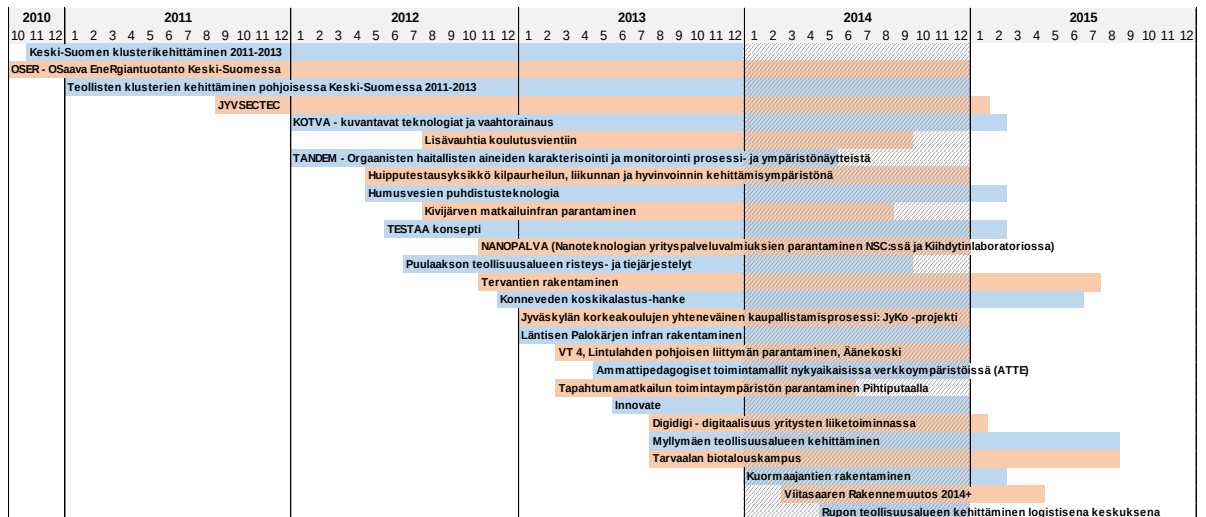
Keski-Suomen strategia uudistettiin vuoden 2014 aikana. Tavoitteeksi asetettiin, että vuonna 2040 Keski-Suomi on osaava ja hyvinvoiva bio- ja digitalouden kansainvälinen maakunta. Keski-Suomen elinkeinojen kärjet ovat bio-, digi- ja osaamistalous. Biotalous valtteja ovat metsätalouden uudet teknologiat, paikallisesti kestävästi tuotettu energia, puhdas vesi ja puhdas ruoka. Työtä ja tulosta maakuntaan tuo myös huimaa vauhtia kehittyvä digiteknologia: verkko-, mobiili- ja pilvipalvelut sekä erityisesti kyberturvallisuus-ala. Yritysten innovaatiot saavat entistä enemmän vauhtia osaamisorganisaatioilta. Niiden tutkimus- ja tuotekehitysponnisteluista syntyy uutta kannattavaa kansainvälistä liiketoimintaa.

Strategian toimeenpano käynnistyi vuoden 2014 aikana, joskin täysimääräiseen toteuttamiseen päästäneen vasta vuoden 2015 aikana. Strategian toimeenpanoa edistämään Keski-Suomen liiton tuella käynnistettiin raportointivuonna kehittämis- ja investointihankkeita 2,2 miljoonalla eurolla. Rahoituspäätöksiä tehtiin uusien hankkeiden käynnistämisen ohella myös jo käynnissä oleville hankkeille. Hankkeiden kokonaisvolyyymi oli 10,9 miljoonaa euroa. Rahoitusta myönnettiin Länsi-Suomen EAKR -ohjelmasta, Keski-Suomen Kehittämisrahastosta ja kansallisesta maakunnan kehittämisrahasta.

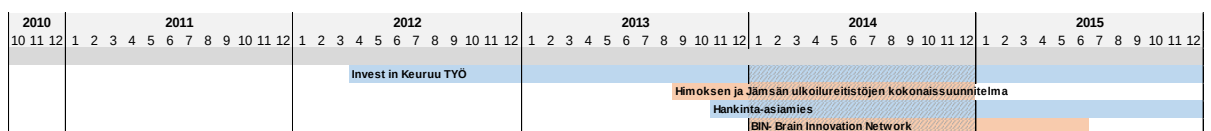
Kehittämisrahoituksen määrä oli selvästi edellistä vuotta pienempi päättyvän EU-ohjelmakauden vuoksi. Iso osa tuesta kohdennettiin yritystoimintaa palveleviin liikennehankkeisiin ja metsäteollisuuden uudistumiseen tähtäävään tutkimukseen ja tuotekehitykseen.

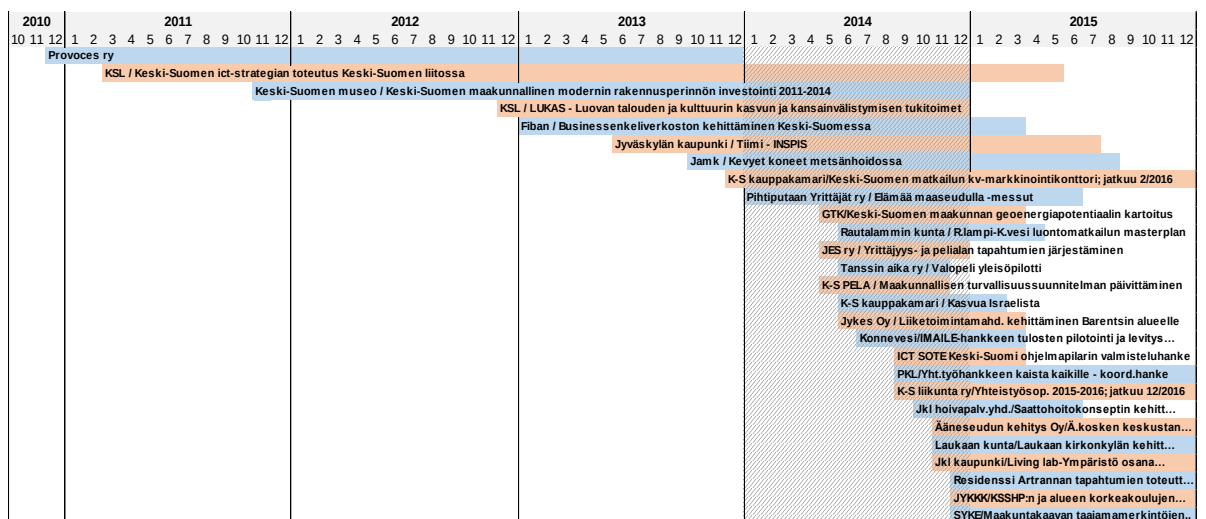
Kuvio 1. Rahoituksen kohdentuminen maakuntaohjelman painopisteittäin vuonna 2014, euroa. Kohta muu rahoitus sisältää mm. äkillisten rakennemuutosalueiden rahoituksen.

Yllä olevassa kuviossa 2. on esitetty Keski-Suomen liiton EU-rahoituksen kohdentuminen hankkeille, joiden toteutus oli meneillään tai käynnistynyt vuonna 2014.

Yllä olevassa kuviossa 3. on esitetty Keski-Suomen liiton myöntämän maakunnan kehittämishankkeiden (valtion kehittämishankkeiden) kohdentuminen hankkeille, joiden toteutus oli meneillään tai käynnistynyt vuonna 2014.

Yllä olevassa kuviossa 4. on esitetty Keski-Suomen liiton myöntämän Keski-Suomen Kehittämishankkeiden (kuntien kehittämishankkeiden) kohdentuminen hankkeille, joiden toteutus oli meneillään tai käynnistynyt vuonna 2014.

VUONNA 2014 VALMISTUNEET HANKKEET

EU:n rakennerahastohankkeet

KESKI-SUOMEN KLUSTERIKEHITTÄMINEN 2011 - 2013

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy

Tuki	913 637 €
Kustannusarvio	1305 194 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.11.2010 – 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hanke keskittyi tukemaan yrityksiä niiden kilpailukyvyn kehittämisessä, selvittämään yritysten itsensä tunnistamia uusia ja erityisesti vientiin tähtääviä liiketoimintamahdollisuuksia sekä tarjoamaan tietoja uusista teknologioista ja toimintatavoista. Hankkeen toteuttamiseen osallistui kaikkiaan 184 yritystä. Hankkeessa tunnistettiin kaikkiaan 16 liiketoiminnan kehittämisteemaa, joiden ympärille koottiin yritysryhmiä/ miniklustereita. Näiden yritysryhmien työhön osallistui kaikkiaan 113 yritystä.

Vuoden 2008 syvä kansainvälinen taloudellinen taantuma ja sitä seurannut hitaan kasvun ja kaksoistaantumien kausi on merkinnyt suomalaiselle vientiteollisuudelle yleensä ja teknologiateollisuudelle erityisesti suuria ongelmia. Keski-Suomen teknologiateollisuuden liikevaihto oli vuonna 2013 vajaat 2 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2009, mutta henkilöstön määrä laski samana aikana 7 %. Hankkeella ei ole kyetty kääntämään tätä kehitystä kasvuun, koska pääasialliset vientitulot koostuvat suuryritysten, kuten esim. Metso Paper Oy:n, Valtra Oy Ab:n ja Moventas Oy:n viennistä. Koska hankkeen asiakkaina olivat lähinnä pk-yritykset, keskityttiin niiden viennin kehittämiseen.

Hankkeella ei ole voitu tukea suoraan yksittäisiä yrityksiä niiden liiketoiminnan kehittämisessä. Sen sijaan toimenpiteet ovat olleet esiselvitystyyppisiä hankkeita, joilla on kartoitettu yritysryhmille potentiaalisia uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Yritysten heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta johtuen osa niiden kanssa sovitusta kehittämistoimenpiteistä ei ole johtanut toistaiseksi tuloksiin. Syynä on usein ollut yritysten tilanteen nopea muuttuminen siten, että sovitut toimenpiteet ovat muuttuneet tarpeettomiksi tai niitä on jouduttu siirtämään yritysten kannalta parempaan ajankohtaan.

Hankkeella ei kyetty saamaan aikaan samankaltaista tiivistä klusteriyhteistyötä kuin esimerkiksi Ylä-Itävallassa tai vaikkapa Vaasassa. Syitä tähän on useita, joista mainittakoon ainakin vahvojen pk-yritysten vähälukuisuus, kriittisen yritysmaailman pienuus, vuonna 2008 alkanut taantuma ja sen myötä yritysten käpertyminen omaan olemassaolon taisteluunsa sekä (osin samasta syystä) yhteisten intressien puuttuminen.

Hankkeella saatiin kuitenkin aikaan muutamia konkreettisia yritysryhmiä koskevia toimenpiteitä, joista esimerkkeinä rakennustuoteteollisuuden CE-merkintäselvitykset sekä KAS-klusterin Venäjän viennin käynnistämistoimenpiteet. Näissä tapauksissa yritykset sitoutuivat toteutukseen myös merkittäväällä rahallisella panoksella. Lisäksi muutamat yri-

tysryhmähankkeet ovat kesken ja voivat hankkeen päättymisen jälkeen johtaa uuteen liiketoimintaan ja vientiin.

Rahoitusmallin osalta ongelmaksi osoittautui (muutamaa poikkeusta lukuunottamatta), että on vaikeaa toteuttaa sellaisia esiselvitystyyppisiä hankkeita, jotka palvelevat yrityksiä niin hyvin, että ne ovat valmiit panostamaan merkittävästi omaa rahaansa. On helpompaa toteuttaa suoria yrityskohtaisia toimenpiteitä, jotka yritykset itse määrittelevät juuri omiin tarpeisiinsa ja joihin ne ovat valmiit panostamaan.

Olisikin syytä miettiä, pitäisikö yritysten välisen yhteistyön kehittämistoimenpiteet (klusteroitumishankkeet) toteuttaa lähes puhtaasti julkisella rahalla siten, että toisella rahoitusinstrumentilla (esim. Keski-Suomessa toteutetut Kasvu- ja kehittämispalvelu -tyyppiset hankkeet) voidaan tarjota klusteriyrityksille suoria yrityskohtaisia kehittämistoimenpiteitä, jotka tukevat myös koko klusterin ja sen kilpailukyvyn kehittämistä. Yritysrühmähankkeet voisivat silloin keskittyä yritysten välisen yhteistyön luomiseen (toistensa tuntemuksen parantaminen, yhteiskoulutukset, yhteiset tilaisuudet uusista liiketoimintamahdollisuuksista (uudet markkinat, uudet teknologiat, uudet tavat toimia), viestintä ja alan markkinointi sekä ehkä osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen kasvualueille).

TYÖSARA

Laukaan kunta	
Tuki	93 700 € + 51 200 €
Kustannusarvio	206 370 €
Rahoitus	EU-rahoitus ja Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.11.2011 – 31.8.2014
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tavoitteena oli uudenlainen Laukaan kunnan ja TE-toimiston yhteinen palveluyksikkö, jossa työnhakijoiden palvelut ovat saman katon alla. Erityisesti tästä yhden luukun palvelusta hyötyisivät pitkäaikaistyöttömät. Asiakkaiden kannalta tavoitteena oli, että he saavat henkilökohtaisen, yksilöllisen ohjauksen ja tuen koko asiakkuutensa ajan.

Hanketta suunniteltiin tilanteessa, jolloin TE-hallinnon toimipistettä Laukaassa oltiin sulkemassa ja työntekijöitä siirtämässä Jyväskylään. Kuntien vastuulle oli jäämässä entistä enemmän ne työttömät, joiden työmarkkinoille palautuminen edellyttää eri viranomais-ten välistä tiivistä yhteistyötä.

Hankkeen alkaessa samaan palvelupisteeseen saatiin sijoitettua kaikki työllistämisasioiden ohjaamisen kanssa työskentelevät avainhenkilöt. Laukaan kunta sijoitti yksikköön sosiaalitoimen palveluohjaajan, kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan sekä hankkeen kaksi työntekijää. TE-hallinnosta toimipisteeseen jäi yksi asiantuntija.

Kohderyhmään kuuluivat pitkään työttöminä olleet henkilöt, jotka tarvitsevat erityistä tukea ja apua työllistymistä vaikeuttavien ongelmien ratkaisemisessa sekä alle 25-vuotiaat ammattikouluttamattomat nuoret. Ensisijaisesti nämä asiakkaat hyötyvät suoran työhön ohjaamisen sijaan muista aktivointitoimenpiteistä. Konnevedellä asiakkaat ohjautuivat projektiin sosiaalitoimen kautta ja olivat henkilöitä, jotka tarvitsivat apua terveysasioiden selvittämiseen.

Tuloksena syntyi Laukaan kunnan ja TE-toimiston yhteinen palveluyksikkö, laukaalainen mini TYP (työvoiman palvelukeskus). Työllistämisasioiden palvelupisteessä toimivat työllistämisasioiden kanssa työskentelevät henkilöt. Asiakasvastuun jakaminen nopeuttaa asiakasprosessia ja vähentää päällekkäistä työtä. Seututerveyskeskuksen kanssa luotiin toimiva työttömien terveystarkastusten ohjausmalli. Tietoa työttömien työ- ja toimintakyvyn selvitysten tärkeydestä lisättiin joka taholla. Kuntouttavan työtoiminnan sopimuksen tekoa muutettiin Laukaassa niin, että se ei enää ole sidoksissa TE-hallinnon aktivointisuunnitelman laadintaan. Lisäksi molemmille kunnille tehtiin yhteiset arviointi- ja palautelomakkeet asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn arviointia varten. Lomakkeet ovat käytössä myös muilla yhteistyökumppaneilla ja paikkakuntien kolmannen sektorin toimijoilla.

Hanke oli käytännönläheinen. Hankkeen myötä kohderyhmän asiakkaille on saatu selvästi enemmän pidempiaikaisia ratkaisuja kuin ennen hanketta: eläke, työllistyminen, kuntoutus tai koulutus. Tiivis moniammatillinen verkosto palvelee asiakkaita myös hankkeen jälkeen. Toimintamallia kehitetään edelleen vastaamaan tuleviin lakimuutoksiin.

DYNAAMISEN RAKENNETESTAUS- JA ANALYYSIYMPÄRISTÖN JATKOKEHITYSHANKE (DRAJA)

Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy

Tuki	186 320 € (53 %)
Kustannusarvio	351 548 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.8.2011 - 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Draja- hankkeen tarkoituksena oli kehittää ja monipuolistaa kuormitusten testausympäristöä vastaamaan yritysten muuttuviin tuotekehitystarpeisiin. Se on toteutettu yhteistyössä Metso Paperin (Valmet), Valtra Oy:n, LH Lift Oy:n ja Wärtsilä Oy:n kanssa. Hankkeen tuloksena on saatu aikaan kone- ja rakennetekninen mittausympäristö, jossa voidaan tehdä venymäliuskamittauksia staattisesti ja dynaamisesti sekä kylmä- ja kuumaympäristöissä. Testausympäristö on toteutettu siten, että yhteistyö ja uusien tuotteiden kehittäminen Keski-Suomen alueen elinkeinoelämän kanssa on kansainväliset vaatimukset täyttävällä tasolla.

Draja-hankkeen toteutus sujui pääosin alkuperäinen suunnitelman mukaisesti. Ainoa suurempi muutos projektin toteutuksessa oli se, että testausympäristö samalla akkreditoitiin.

Hanke onnistui hyvin ja testausympäristöstä tuli akkreditoinnin hyödyllinen myös yrityksille.

METSÄPOLTTOAINEIDEN KÄYTETTÄVYYDEN PARANTAMINEN – BIOVARMA

Teknologian tutkimuskeskus VTT

Tuki	173 432 € (70 %)
Kustannusarvio	247 760 €
Rahoitus	EU-rahoitus

Toteutusaika	1.1.2012 - 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Tavoitteena oli luoda nuoren ylipainon hoitoon vuorovaikutteinen ryhmäohjauksen toimintamalli, jossa hyödynnetään videoneuvotteluyhteyksiä. Lisäksi tavoitteena oli vahvistaa terveydenhuollon ammattilaisten osaamista ryhmäohjauksessa sekä kehittää lihavuuden vuoksi erikoissairaanhoidon kutsuttavien nuorten palveluita.

Kokeilusta vastasivat Keski-Suomen seututerveyskeskuksen kouluterveydenhuolto ja Keski-Suomen keskussairaalan lastentautien poliklinikka yhteensä neljässä ryhmässä. Terveydenhuollon ammattilaiset ohjasivat yksin tai työparin kanssa ryhmää, jossa tähditettiin nuorten elämäntapamuutoksiin ja painonhallintaan. Ryhmäohjaus toteutettiin pääosin verkkoympäristössä, mutta siihen sisältyivät myös alussa ja loppussa ryhmätapaamiset, joihin nuoret osallistuivat vanhempiensa kanssa. Tapaamiset sisälsivät alkua- ja loppumittaukset, ryhmäytymistä tukevia harjoituksia sekä nuorten valitsemaa liikuntaa.

Ryhmäohjauksen alussa nuori asetti itselleen tavoitteen elämäntapamuutokseen, ja ohjauksissa keskityttiin tukemaan nuorta tavoitteen saavuttamisessa. Verkossa toteutettujen ryhmätapaamisten aiheina olivat lepo, itsetunto, liikunta, ruokavalinnat, terveellinen ravitsemus ja tunteet. Vanhemmille järjestettiin oma verkkotapaaminen, jonka aineena oli perheen merkitys nuoren elämäntapamuutoksessa. Nuoret saivat lisäksi kotitehtäviä, joiden tarkoituksena oli viedä teemoja perheen arkeen yhdessä vanhempien kanssa. Verkko-ohjauskertoja oli ryhmää kohden 6-9 ja ohjauksen kokonaiskesto oli noin kuusi kuukautta. Ryhmiin osallistuneet nuoret saavuttivat itselleen asettamia elämäntapamuutoksia, mm. lisäsivät arkiliikuntaa ja muuttivat ruokailutottumuksiaan terveempään suuntaan.

Videoneuvottelussa kulkeva kuva ja ääni tarvitsevat riittävästi Internet-kaistaa pysyäkseen yllä ja toimiakseen sujuvasti. Perheillä oli käytössään eritasoisia yhteyksiä. Erityisesti mobiililaajakaistan nopeuden suuret vaihtelut aiheuttivat sen, että neuvotteluyhteys katkesi toistuvasti tai sitä ei saatu laisinkaan. Myös kiinteän laajakaistan yhteyksissä oli pulmia, muun muassa taloyhtiöiden videoneuvottelut estävistä suojausasetuksista johtuen. Yleisimpiä videoneuvotteluratkaisuja ei voitu käyttää terveydenhuollon tietoturva vaatimusten vuoksi.

Hankkeen tuloksena on ryhmäohjausmalli nettiVerkkari, joka soveltuu ylipainoisten nuorten ja heidän perheidensä elämäntapamuutoksen ohjaamiseen. Malli tarjoaa mahdollisuuden ryhmämuotoiseen verkko-ohjaukseen myös muille asiakasryhmille, jotka hyötyvät vertaistuesta ja ainakin osittain verkossa tapahtuvasta ohjauksesta (esim. diabetes tai reuma). Video-ohjauksesta hyötyvät erityisesti ne perheet, joilla on pitkä matka keskussairaalaan tai hoitavaan terveysasemaan. Edellytyksenä kuitenkin on, että kodeissa ovat riittävät internet-yhteydet videoneuvottelua varten.

Maakuntahallitus toivoi päätöksessään, että hankkeen tulokset pystyttäisiin hyödyntämään kaupallisina sovelluksina. Ryhmämuotoinen verkko-ohjaus toteutettiin julkisen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluissa, minkä vuoksi välitöntä yhteyttä kaupalliseen soveltamiseen ole. Myös julkisissa palveluissa tulisi entistä enemmän harjoitella tietoverkkojen hyödyntämistä asiakkaiden omahoidon ohjauksessa.

*RAKENNUSAUTOMAATION T&K&I -YMPÄRISTÖN INVESTOINTI- JA KEHITTÄMIS-
HANKE*

Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy

Tuki	189 669 € (56,6 %)
Kustannusarvio	335 000 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.1.2012 - 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hankkeen tarkoituksena oli perustaa yritysten tarpeisiin perustuva rakennusautomaation TKI -ympäristö ja kehittää sitä hyödyntäviä tutkimus-, tuotekehitys- ja koulutuspalveluja. Hankkeessa rakennettu rakennusautomaation TKI -ympäristö sisältää eri valmistajien rakennusautomaatiojärjestelmien lisäksi monipuolisesti nykyaikaista talotekniikkaa, kuten ilmanvaihto-, lämmitys- ja jäähdytyslaitteistot, älykkäät valaistusjärjestelmät, sähköistä turvatekniikkaa sekä uusiutuvan energian laitteistoja, kuten aurinko- ja maalämpö. Rakennusautomaation TKI-ympäristöön on asennettu kattavasti erilaisia talotekniikkaan sekä sisä- ja ulko-olosuhteisiin liittyviä mittalaitteita sekä langaton mittausjärjestelmä. Myös lämpö-, jäähdytys- ja sähköenergian mittausmahdollisuudet ovat kattavat, jonka ansiosta mm. erilaisten automaattioratkaisujen vaikutus energiatehokkuuteen on mahdollista todentaa. Laiterympäristöön suunniteltiin ja toteutettiin myös keinokuormalaitteisto, jolla voidaan simuloida ihmisten aiheuttamaa lämpö- ja CO₂ -kuormitusta tilassa ja siten testata nopeasti erilaisten säätömenetelmien, mittausratkaisujen ja ajotapojen vaikutusta sisäilmastoon.

Hankkeen tuloksina syntyi yrityksille ajanmukainen rakennusautomaation TKI-ympäristö taloteknisten tuoteratkaisujen ja palvelujen kehittämistä ja testausta varten. Lisäksi yrityksille voidaan tarjota räätälöityjä rakennusautomaation TKI-ympäristöä hyödyntäviä tutkimus-, tuotekehitys- ja koulutuspalveluja.

Hankkeen toteutukseen osallistui erittäin paljon rakennusalan yrityksiä. Suuri yritysjoukko toi hankkeeseen kuitenkin poikkeuksellisen laaja-alaista näkemystä, joka mahdollisti toimintaympäristön kehittämisen mahdollisimman kattavaksi ja jatkohyödyntämiselle luotiin hyvät edellytykset.

Hankkeessa luotiin rakennusautomaatioalan verkosto, jossa ovat mukana yritykset, VTT ja JAMK koulutusorganisaationa ja jonka toimintayhteistyö jatkuu hankkeen jälkeen. Hanke saavutti tavoitteensa erinomaisesti.

*TANDEM – ORGAANISTEN HAITALLISTEN AINEIDEN KARAKTERISOINTI JA MONITOROINTI
PROSESSI- JA YMPÄRISTÖNÄYTTEISTÄ*

Jyväskylän yliopiston ympäristöntutkimuskeskus

Tuki	150 000 € (56,8 %)
Palautui	90 257,65 €
Kustannusarvio	264 000 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.1.2012 - 31.5.2014

Tavoitteena oli vahvistaa ympäristöntutkimuskeskuksen mittaus- ja asiantuntijapalveluja uusimmilla haitallisten aineiden tunnistamis- ja seurantalaitteilla. Erityiskohteenä olivat ympäristö- ja prosessinäytteet sekä sähkökemiallisessa online-seurannassa havaittujen veden laatu poikkeamien syiden selvittäminen.

Tuen avulla ympäristöntutkimuskeskukseen hankittiin laadukas tutkimuslaitteisto. Haitallisten aineiden mittausmenetelmiä validoitiin seuraaville yhdisteille: PCB, PCDD/PCDF, ftalaatit, organotinayhdisteet ja muutamat torjunta-aineet. Mittausmenetelmät ovat standardin SFS-EN-ISO/IEC 17025 vaatimusten mukaisia.

Hankkeen tuloksena saatiin uusia haitallisten aineiden tunnistamiseen ja seurantaan, prosessihäiriöiden syiden selvittämiseen ja talousveden tuoteturvallisuuden varmentamiseen soveltuvia tutkimuspalveluja. Tutkimuslaitteistolla pystytään autamaan esimerkiksi prosessi- ja talousvesiä käsittelevien ja analysoivien yritysten omaa tuotekehitystä. Investointi vahvistaa Jyväskylässä jo olevaa vesiosaamista.

Jyväskylän yliopisto ilmoitti huhtikuussa 2014 myyneensä ympäristöntutkimuskeskuksen toiminnot liiketoimintakauppana Nab Labs Oy:lle. Nab Labs Oy on Suomen suurin yksityinen laboratorioalan palvelututkimuksia tarjoava yritys. Jyväskylän yliopisto oli jo aiemmin oma-aloitteisesti ilmoittanut myyntisuunnitelmista ennakkoon. Liiketoimintakaupan vuoksi Keski-Suomen liitto peri myönnetystä tuesta takaisin 83.745,55 euroa. Kaikki ympäristöntutkimuskeskuksen 34 työntekijää siirtyivät yrityksen palvelukseen ja toiminta jatkuu normaalisti ympäristöntutkimuskeskuksen Ylistön kampuksella.

HAITALLISTEN AINEIDEN TUTKIMINEN VESISTÖISTÄ UUSILLA MITTAUS- JA ARVIOINTIMENETELMILLÄ

Suomen ympäristökeskus

Tuki	138 600 € (70 %)
Kustannusarvio	198 000 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.1.2012 - 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Tavoitteena oli kehittää orgaanisten tinayhdisteiden pitoisuuksien mittausta vedestä herkemmäksi ja luotettavammaksi. Luotettavat mittaus- ja analyysitiedot auttavat etsimään hyviä käytäntöjä vesistöjen suojelemiseksi haitallisilta yhdisteiltä.

Hankkeessa kokeiltiin ensimmäistä kertaa sedimentin mukana kulkeutuvien haitallisten aineiden mallintamista kolmiulotteisella virtaus- ja vedenlaatumallilla ns. Coherens -menetelmällä. Samalla periaatteella voidaan jatkossa mallintaa myös muita samantapaisesti käyttäytyviä haitallisia aineita. Tutkimusmenetelmää testattiin sekä laboratorio-oloissa että Pohjois-Päijänteellä. Myös eri tinayhdistejakeiden analytiikkaa kehitettiin tarkemmaksi. Erottelu on tärkeää, koska jakeet ovat peräisin eri lähteistä ja niiden käyttäytyminen eroaa toisistaan. Tietoa haitallisten yhdisteiden kulkeutumisesta tarvitaan esim. vesistökuunnostusten, ruoppausten ja vedenoton

suunnittelussa. Tutkimuksessa tarvittavia passiivikeräimen kuoria teetettiin muuramalaisella MP-Plast Oy:llä.

Hankkeessa kehitetyt mittausmenetelmät ja virtausmallit ovat kaikille avointa tietoa, jota voivat hyödyntää sekä tiedeyhteisöt että vesirakentamisen konsultointiyritykset. Välitön hyöty on yhteiskunnallinen: vesistöissä olevat haitalliset aineet pysytään tunnistamaan ja niiden leviäminen mallintamaan nykyistä tarkemmin. Tiedot auttavat päästölähteiden etsimisessä ja korjaavien toimenpiteiden käynnistämisessä. Hanke tukee vesipolitiikan puitedirektiivin käytännön toteutusta. Suomen ympäristökeskus jatkaa tutkimusta yksityisen säätiön myöntämän rahoituksen turvin.

LISÄVAUHTIA KOULUTUSVIENTIIN

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	
Tuki	239 120 € (70%)
Kustannusarvio	341 600 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.8.2012 - 30.9.2014
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hankkeen tavoitteena oli varmistaa, että Keski-Suomen toisen asteen koulutuksella, ammatillisella opettajakoulutuksella ja koulutusalan yritysverkostolla on hyvät valmiudet vastata tulevaan kansainväliseen koulutuskysyntään kysyntään. Hankkeessa olivat mukana Jyväskylän koulutuskuntayhtymä, Jyväskylän ammattikorkeakoulu/ammattilinen opettajakoulutus sekä Jykes Oy/yritysverkosto.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän hankeosion tulokset:

- 1) Hankkeen aikana laadittiin toimintamalli kansainväliseen koulutusliiketoimintaan. Koulutuskuntayhtymässä on linjattu on, että kuntayhtymä keskittyy ensisijaisesti asiantuntijapalveluiden tuottamiseen, eikä lähde laajamittaisesti itse satsaamaan myynti-, markkinointityöhön. Ensisijainen yhteistyökumppani koulutusviennissä on EduCluster Finland Oy.
- 2) Toisen asteen kansainvälisesti vetovoimainen koulutuspalveluvalikoima on identifioitu ja kuvattu. Koska koulutusosaamisen myynnissä korostuu vahvasti asiakkaan tarpeet, hankkeessa päädyttiin siihen, että valmiita koulutusosaamisen ns. hyllytuotteita ei ole tarkoituksenmukaista tuottaa. Sen sijaan päädyttiin siihen, että valmiita koulutustuotteita tärkeämpää on löytää ja kuvata suomalaisen niin ammatillisen kuin lukiokoulutuksen vahvuustekijät, joiden pohjalta osaamispalveluja voidaan räätälöidä kullekin asiakkaalle heidän tarpeidensa mukaisesti.
- 3) Koulutuskuntayhtymän koulutus- ja hanketoiminnan referenssit on koottu tulosalueittain.
- 4) Koulutuskuntayhtymän henkilöstön kansainvälinen osaaminen on tunnistettu. Tiedot kansainvälisistä osaajista on kerätty yhteiseen tietokantaan; ns. osaajapankki. Kaikkiaan kiinnostuksena ilmoitti 98 henkilöä.
- 5) Ulkomailta toimivien suomalaisten yritysten osaamistarpeiden systemaattiset kartoitusmenetelmät on määritelty ja kartoitukset aloitettu pilottiyrityksissä.

JAMK/AOKK:n hankeosion tulokset:

- 1) Yhteinen toimintamalli kansainväliseen koulutusliiketoimintaan
- 2) Kansainvälisesti vetovoimainen koulutustuote- ja palveluvalikoima on tunnistettu ja tuotettu.
- 3) Koulutus- ja hanketoiminnan referenssit on koottu ja kuvattu.
- 4) Henkilöstön kansainvälinen osaaminen tunnistettu ja tiedot osaajista on kerätty tietokantaan.

Hankkeessa perustettu yhdistys Suomalaisen oppimisosaaamisen verkosto ry:n jatkaa yritysverkoston aloittamaan työtä ja sen tehtävänä on edistää koulutusvientialan tunnettuutta, koota ja julkaista tietoa alasta sekä tehdä alaa ja yhdistyksen toimijoita tunnetuksi. Lisäksi yhdistys kehittää ja tarjoaa jäsenilleen koulutusvientitoimintaa tukevia palveluita sekä edistää alan verkostoitumista.

Hanke toteutui hyvin ja hankkeen osapuolet jatkavat toimintaa hankkeen päättymisen jälkeen.

Toiminta jatkuu Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä integroituna kansainvälisen koulutusliiketoiminnan aikaansaamiseen ja toteutusten koordinointiin.

Kansainvälisen koulutusliiketoiminnan toimintamallien kehittäminen on osa AOKKin toimintaprosessien kehittämistä ja laatutyötä. Projektissa kehitettyjä käytänteitä arvioidaan samojen laadullisten kriteerien perusteella kuin muutakin toimintaa. Toimintaprosesseista kerätään jatkossa palautetta yksikön toimijoilta, yhteistyökumppaneilta sekä kansainvälisen koulutusliiketoiminnan asiakkailta ja osallistujilta.

Hankkeessa perustettu yhdistys Suomalaisen oppimisosaaamisen verkosto ry:n jatkaa yritysverkoston aloittamaa työtä ja sen tehtävänä on edistää koulutusvientialan tunnettuutta, koota ja julkaista tietoa alasta sekä tehdä alaa ja yhdistyksen toimijoita tunnetuksi. Lisäksi yhdistys kehittää ja tarjoaa jäsenilleen koulutusvientitoimintaa tukevia palveluita sekä edistää alan verkostoitumista. Useat koulutusalan toimijat ympäri Suomea ovat jo lähestyneet yhdistyksen jäseniä ja ilmoittaneet kiinnostuksensa yhdistyksen toimintaan. Yhdistyksen perustamisesta on informoitu muun muassa Opetusministeriöön, Työ- ja elinkeinoministeriöön ja Tekesiin. Toimijoilta on saatu positiivista palautetta siitä, että yhdistys on perustettu varsinkin yritysverkoston yhteistyönä.

PUULAAKSON TEOLLISUUSALUEEN RISTEYS- JA TIEJÄRJESTELYT

Karstulan kunta	
Tuki	159 600 € (40 %)
Palautui	13 363,90 €
Kustannusarvio	399 000 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutus aika	27.6.2012 - 15.9.2014
Lisätietoja	Hilkka Laine

Karstulan kunnalle myönnettiin kuntien perusrakenteen investointihankkeena rahoitusta Humpin Puulaakson risteys- ja tiejärjestelyiden parantamiseen. Projektin lähtökohtana oli säilyttää, turvata ja kehittää Puulaakson teollisuusalueella toimivien yritysten kilpailuky-

kyä, saavutettavuutta sekä uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittymistä. Puulaakson teollisuusalueella toimi projektin alussa 18 yritystä. Yrityksissä työskenteli 180 - 190 henkilöä.

Alueella tehtiin useita pienimuotoisia tiejärjestelyä logististen ongelmakohtien poistamiseksi. Yksi korjauskohde oli toimivamman ajoyhteyden rakentaminen Savotalle. Rakentaminen saatiin valmiiksi kesällä 2014. Keski-Suomen ELY-keskus toteutti tiejärjestelyn yhteydessä oman valtatie 13 risteysjärjestelyt - hankkeen, jolla sujuvoitettiin risteysalueen liikennettä valtatie 13- puolella. Hongantien rakentamiskohde saatiin päätökseen syksyllä 2013. Kolmas kunnostuskohde oli ajoyhteys Puulaaksontieltä Tukkitielle. Lisäksi parannettiin Kajaanintien alkuosaa ja hankittiin katuvalaistusta alueelle.

Hanke eteni suunnitelmallisesti ja hyvässä yhteistyössä alueen yritysten kanssa. Toimintaympäristön kehittäminen edesauttaa jatkossa yritysten sijoittumista alueelle mahdollis-
tamalla järkevät logistiset yhteydet ja liikenteen turvallisen sujuvuuden alueella.

KIVIJÄRVEN MATKAILUINFRAN PARANTAMINEN

Kivijärven kunta	
Tuki	177 540 € (40 %)
Palautui	1 251,61 €
Kustannusarvio	443 850 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	10.8.2012 – 31.8.2014
Lisätietoja	Hilkka Laine

EU- rahoja on Saarijärven – Viitasaaren seutukunnalla kohdennettu matkailun kehittämiseen. Kivijärven kunnalle tukea myönnettiin perusrakenteen investointitukena matkailun toimintaympäristön kehittämiseksi matkailun ympärivuotisuutta silmälläpitäen.

Hankkeessa rakennettiin kunnan keskustaan, Kivijärven rannan tuntumaan, monikäyttöinen torialue ja Peltokankaan alueelle hiihtomaa tieyhteyksineen. Investointien odotetaan pitkällä tähtäimellä luovan uusia työpaikkoja matkailusektorille. Hankkeesta saatiin myös vetoapua Kivijärven muiden matkailuhankkeiden käynnistymiselle.

HYVINVOINTIMATKAILUN TOIMINTAKESKUS

Nuorisokeskus Piispala	
Tuki	673 200 € (50 %)
Palautui	51 753,79 €
Kustannusarvio	1 346 400 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	24.8.2012 – 31.8.2013
Lisätietoja	Hilkka Laine

Saarijärven - Viitasaaren seutukunnan EAKR -kehittämisvaroja keskitettiin hyvinvoin-

timatkailun kehittämiseksi alueen vetovoimaisimman keskuksen Piispalan toiminnalliseen kehittämiseen. Piispalan hyvinvointimatkailun toimintakeskuksen ja Ice-Sport -tilan rakentaminen sekä niihin kytkeytyvä kehittämishanke muodostivat yhdessä kokonaisuuden, jonka tavoitteena oli parantaa hyvinvointiklusterin toimintaympäristöä ja sen houkuttelevuutta seutukunnalla ja luoda uutta toimintaympäristöä Keski-Suomen hyvinvointialan toimijaverkostolle.

Projektin aikana Piispalaan rakennettiin 2500 brm2 uudisrakennus. Koko uudisrakennuksen kustannusarvio oli 3 milj.€. Toimintakeskus tehtiin rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen. Keskuksessa on helposti muunneltavat tilat media-, musiikki-, kuvataide- ja ympäristökasvatukseen, perusopetusluokka ja terveyden ja hyvinvoinnin T&K-tiloja. EU-hanke käsitti tilojen (347, 22 m2) rakentamisen ohella laitehankinnat ja tilojen pinta-alan suhteessa jyvitetty rakennuksen yleiset rakenteet, mukaan lukien L&V&I-toiminnot.

Hankkeen avulla Piispalaan syntyi uusi paikka, jossa yhdistyy fyysisen, kognitiivisen, emotionaalisen ja sosiaalisen toiminnan aspektit. Tiloja käytetään terveys-, media-, musiikki- ja ympäristökasvatukseen sekä ennalta ehkäisevän terveydenhoidon ja nuorten elämänhallinnan valmennustoimintaan. Varteennotettavaa on, että uudet tilat otettiin käyttöön myös lasten ja nuorten hyvinvoinnin T&K- ympäristönä. Hankkeella vahvistettiin näin T&K-toiminnan yhteistyöverkoston edellytyksiä toimia kaupunki – maaseutuakselilla ja luotiin Finnbeing- hyvinvointiklusterin yrityksille uusia yhteistyömahdollisuuksia. Rakennusta voidaan hyödyntää myös puurakentamisen tutustumiskohteena.

Investoinneista odotetaan myös syntyvän uusia työpaikkoja. Hankkeen sulkemisvaiheessa Piispala oli jo työllistynyt neljä henkilöä, mikä oli puolet asetetusta tavoitteesta.

TAPAHTUMAMATKAILUN TOIMINTAYMPÄRISTÖN PARANTAMINEN PIHTIPUTAALLA

Pihtiputaan kunta	
Tuki	200 000 € (40 %)
Palautui	1 855,65 €
Kustannusarvio	500 000 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.2.2013 – 30.6.2014
Lisätietoja	Hilkka Laine

Tapahtumamatkailuun on panostettu Pihtiputaalla. Hankkeessa rakennettiin torialue kunnan keskustaan asematien varteen ja uusittiin Pihtiputaan koulukeskuksen piha-alueet monipuolisiksi kulttuuri-, liikunta- ja urheilutapahtumia palvelevaksi toimintaympäristöksi. Investointityötä edelsi FCG Finnish Consulting Group Oy laatima yleissuunnitelma Pihtiputaan keskustan alueesta, sen ilmeen, vetovoiman ja laadun parantamiseksi.

Torialue nimettiin Tahko Pihkalan mukaan Tahkon aukioksi. Tahkon aukio on löytänyt paikkansa pienten tapahtumien järjestämispaikkana. Uudistettu koulukeskus on jo toiminut mm. Elämää -maaseudulla messujen ja valtakunnallisten Keihäskarnevaalien järjestämispaikkana.

Hanke onnistui hyvin. Aivan kuin yleissuunnitteluhanke myös varsinainen rakentamishanketta toteutettiin hyvin vuorovaikutteisesti kunnan, yrityselämän ja kuntalaisten kesken. Uudistunut toimintaympäristö innostaa pihtiputaalaisia uusiin avauksiin tapahtumamatkailun saralla. Hankkeella on pystytty elävöittämään Pihtiputaan keskustan ilmettä ja toimivuutta sekä yhdistämään tapahtumamatkailua arkiseen kuntalaisten ja yrittäjien toimintaympäristöön.

RUPON TEOLLISUUSALUEEN KEHITTÄMINEN LOGISTISENA KESKUKSENA

Pihtiputaan kunta	
Tuki	128 000 € (40 %)
Kustannusarvio	320 000 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.5.2014 – 31.12.2014
Lisätietoja	Hilkka Laine

Pihtiputaan kunnalle myönnettiin kuntien perusrakenteen investointihankkeena rahoitusta rekkaparkin rakentamisen Rupon teollisuusalueella. Paikkakunnalla ei ole ollut järjestettyä paikkaa kuljetusalan autojen tilapäispysäköintiin. Projektissa rakennettiin kamera-valvonnan piirissä oleva pysäköintikenttä kymmenelle täysperävaunulliselle rekalle ja perusparannettiin kyseisen teollisuusalueen päätienä toimivaa Rupontietä. Rekkaparkin valaistus on toteutettu energiaa säästävillä Led -valaisimilla. Rakentaminen tapahtui pääosin ostopalveluna. Projektin päätyttyä tien ja rekkaparkin ylläpito on kunnan normaalin ylläpidon piirissä.

Toimintaympäristön kehittäminen edesauttaa alueen yritysten kilpailukykyä ja lisää alueen toimivuutta. Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on kirjattu toivomus rekkajen pysäköintipisteille. Rupon rekkaparkki tarjoaa nyt 4- tiellä tapahtuvalle rekkaliikenteen kuljettajavaihtoille asianmukaiset tilat kehittäen samalla paikkakunnan kuljetusalan ja kuljetusliikenteelle palveluja tarjoavien yritysten toimintaedellytyksiä. Rupon alueella sijaitsee jo ennestään suuren ajoneuvokaluston autokorjaamo, katsastusasema ja ruokapalveluita. Tien kunnostamisella parannetaan koko Rupon alueella olevien yritysten toimintaedellytyksiä. Rupon teollisuusalueen yritykset työllistävät noin 110 - 120 henkilöä.

INNOVATE

Kehittämisyhtiö Witas Oy	
Tuki	105 700 € (70 %)
Palautui	12 238,02 €
Kustannusarvio	151 000 €
Rahoitus	EU-rahoitus
Toteutusaika	1.6.2012 – 31.12.2014
Lisätietoja	Hilkka Laine

Hankkeen tavoitteena oli edistää yritysten mahdollisuuksia innovaatio- ja tuotekehityksen turvin edetä kansainvälisille markkinoille. Tavoitteena oli löytää myös toimivat työkalut kehittämisyhtiöille näiden asioiden eteenpäinviemiseksi seutukunnalla. Mittareiksi asetettiin kymmenen uuden yrityksen saattaminen kv-markkinoille. Puolentoistavuoden aikana

haluttiin saada kolme uutta työpaikkaa ja yksi uusi yritys seutukunnalle. Laajempana laadullisena tavoitteena oli madaltaa pk-yritysten kynnystä käynnistää tuotekehitys- ja vientitoimenpiteitä oma-aloitteisesti.

Hankkeessa keskityttiin hyvin nopeasti kansainvälisten markkinoiden löytämiseen pohjoisen Keski-Suomen yrityksille. Koekentiksi valikoituivat Baltian maat ja Puola. Molempiin maihin saatiin luotua uutta yhteistyöverkostoa. Keksintöjen viikolla 2013 koeponnistettiin Vientiklinikka -palvelu 40 yrityksen voimin. Kaiken kaikkiaan hankkeessa myötävaikutettiin yhden yrityksen ja seitsemän uuden työpaikan syntymiseen.

Hankkeen voidaan katsoa päässeen asetettuihin tavoitteisiin. Kansainvälisten markkinoiden mahdollisuudet ovat hankkeen myötä tulleet lähemmäksi ainakin osalle pohjoisen Keski-Suomen yrityksiä. Kansainvälisille markkinoille on saatettu yhdeksän yritystä, joilla ei aikaisemmin ole ollut kansainvälistä kauppaa. Kiinnostus vientitoiminnan mahdollisuuksia kasvoi hankkeen kuluessa, mikä osoittaa että palvelulle on tarvetta ja hankkeessa luodulle yhteistyöverkostolle kysyntää jatkossakin. Hankkeella olisi ollut mahdollisuudet päästä vielä parempiin tuloksiin, jos sitä olisi kokonaisvaltaisemmin hoidettu seudullisena hankkeena ja jos hankkeessa olisi ollut enemmän resursseja.

Erityisen tärkeää on, että toiminta jatkuu nyt hankkeen päättyä laajempana: Useamman toimijan yhteistyönä ja osana kaikkien pohjoisen Keski-Suomen kehittämissyhtiöiden toimintaa, hyvässä yhteistyössä eri toimijoiden kesken hyödyntäen potentiaalisimmat olemassa olevat kanavat.

Maakunnan kehittämisraahankkeet

HIMOKSEN MATKAILUKESKUKSEN ULKOILUREITISTÖJEN KOKONAISUUNNITELMA

Jämsän kaupunki	
Tuki	30 000 €
Palautui	3 062 €
Kustannusarvio	60 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.9.2013 – 31.10.2014
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Himoksen matkailukeskuksen ulkoilureitistöjen kokonaissuunnitelma –hankkeen tavoitteena oli lisätä aktiviteettipalveluita kehittämällä alueen ulkoilureittejä sekä kasvattaa kävijämääriä pidentämällä matkailusesonkia uusien palveluiden kuten ensilumenladun avulla. Hankkeen avulla tehtiin kokonaisvaltainen suunnitteluaineisto alueen latu-, patikka-, moottorikelkka- ja maastopyöräilyreitistön kehittämiseksi. Lisäksi tuotettiin keskusalueen yleissuunnitelma, jossa etsittiin paikka ensilumenladulle. Reitistösuunnitelmat on yhteen sovitettu voimassa olevien asema- ja yleiskaavojen kanssa.

Hankkeen aikataulu oli tiukka, mutta siitä huolimatta syntyi laadukas suunnitteluaineisto, jonka pohjalta vuosittainen toteutus on mahdollista. Hanke onnistui hyvin ja saavutti tavoitteensa.

LUKAS – LUOVAN TALOUDEN JA KULTTUURIN KASVUN JA KANSAINVÄLISTYMISEN TUKI-TOIMET

Keski-Suomen liitto	
Tuki	115 000 € + 55 000 €
Palautui	5 127 € + 2 338 €
Kustannusarvio	170 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämiskassa + Keski-Suomen Kehittämiskassa
Toteutusaika	1.1.2013 – 31.12.2014
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto oli partnerina kolmevuotisessa Creative Regions -hankkeessa, joka sai rahoitusta Interreg IVC-ohjelmasta. Hankkeella valmisteltiin laajassa maakunnallisessa kumppanuudessa ”Tiekartta keskisuomalaiseen luovaan talouteen”, jossa analysoitiin luovan talouden kehittämisen keskeisimmät tarpeet ja toimenpiteet sekä määritettiin eri kehittäjäosapuolien tehtävät. Lukas-hanke oli jatkumoa monissa hankkeissa jo pitkään toimeenpantua työtä Keski-Suomen luovan alan ja luovan talouden kehittämiseksi.

Lukas-hankkeessa oli kolme pääaluetta: luovan yrittäjyyden edistäminen, luovan talouden tietopohjan vahvistaminen (ennakointi) sekä erilaisten kehittämistoimien yhteensovittaminen ja niiden liittäminen osaksi laajempaa strategista kehittämistä (maakuntaohjelma). Hanke kokosi laajan joukon asiantuntijoita edistämään edellä mainitun kehittämistyön pääalueita. Hankkeen toimintatapana oli asiantuntijuuden kerryttäminen, kehittämiskumppanuuksien organisointi ja kokoaminen sekä teemoittainen verkostoituminen.

Hanke toteutui suunnitellusti. Se nosti esiin maakunnan kehittämiskeskusteluun teemoja, jotka ilman em. asiantuntijafoorumeita olisivat jääneet ilman asianmukaista tarkastelua. Hanke kyseenalaisti totuttuja käytäntöjä ja rohkaisi kokeiluihin.

Luovien yritysten kehittäjäryhmä järjesti tapahtumia alan yritysten näkyvyyden lisäämiseksi ja tulonhankinnan parantamiseksi. Uudet rahoituksen kerryttämismenetelmät ja ansaintalogiikat liittyivät hankkeen agendalle. Luovan talouden ennakointi ja sen merkityksen tunnistaminen tulevaisuuden työelämässä olivat tärkeä osa koko maakunnan tulevaisuustyössä. Luovan talouden ilmiöitä seurattiin media- ja somekeskustelujen seuranta-työkalulla.

Hankkeella oli huomattava rooli maakuntastrategian toimenpiteiden määrittelyssä ja luovan talouden kytkeytymisessä strategian valintoihin. Hankkeen toimin pyrittiin varmistamaan aluekehittäjien, elinkeinoelämän edustajien, oppilaitosten, luovan sektorin ja kulttuurialan toimijoiden vuoropuhelu maakunnan kehittämisessä. Hankkeessa havaittiin, että osoitetut kehittämiskohteet odottavat vielä monelta osin ratkaisuaan. Esimerkiksi maakuntastrategian toimeenpanossa arveltiin päästävän käyttäjien kokemuksia hyödyntäen erittäin tulokselliseen toteutustapaan palvelumuotoilun keinoin. Asiakasnäkökulman esillä pitäminen on menestymisen ehto kaikessa julkisessa kehittämisessä.

PAJATOIMINNAN PUUTTUVAT PALAT

Jyväskylän kaupunki / Nuorten taidetyöpaja

Tuki	104 622 € (70%)
------	-----------------

Kustannusarvio	149 460 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.1.2012 – 30.6.2014
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Tavoitteena oli kehittää ja vakiinnuttaa uusia toimintamalleja osaksi Nuorten Taide-työpajan ja Taitopajan toimintaa, tiivistää työpajan ja yritysten välistä yhteistyötä sekä kehittää ja laajentaa pajakoulun toimintaa.

Hanke sisälsi kolme kokonaisuutta:

1. Nuorten Taidetyöpajan ja Taitopajan yhteydessä aloitettiin työhönvalmennus. Työhönvalmennukseen osallistui hankkeen aikana noin 150 nuorta. Työhönvalmentaja laati nuorten kanssa yksilöllisen valmennussuunnitelman. Jotta nuoria voitiin ohjata työhön heti pajajakson jälkeen, paikallisiin yrityksiin haettiin lisää yhteyksiä. Työhönvalmentaja toimi yhteistyössä Sovetekin kanssa, koska Sovatekillä on laaja yritysverkosto. Taidetyöpajan ja yritysten väliset suhteet jäivät vielä vähäisiksi.
2. Taidetyöpajalla testattua pajakoulumallia kehitettiin edelleen. Pajakoulun ideana on tukea ”kelkasta pudonnutta” nuorta saamaan peruskoulun päättötodistus. Pajatyö ja toiminnallinen oppiminen sopivat hyvin nuorille, joilla on paljon pulmia perinteisessä koulussa ja luokkaopiskelussa. Oppipajaan osallistui kahden lukukauden aikana 14 nuorta.
3. Etsivää nuorisotyötä tuettiin hankkimalla toiminnallisen ryhmän tueksi vierailevia ohjaajia. Ryhmä kokoontui säännöllisesti kerran viikossa ja osallistujia oli 2-15 kerrallaan.

Hanke oli käytännönläheinen ja eteni pääosin suunnitelman mukaan. Taidetyöpajan luovat työmenetelmät ja niiden avulla saadut tulokset muuttavat ja uudistavat nuorten työllisyyspalveluita. Toiminnallisin menetelmin pystytään auttamaan vahvan tuen tarpeessa olevia nuoria löytämään omat voimavaransa ja elämänsuunnan. Ilman tukea toimintaa ei olisi ollut mahdollista kehittää eikä jatkaa. Tulevaisuuden visiona on viedä opinnollinen työpajatoiminta työpaikoille ja yrityksiin, jolloin työtön nuori opettelee ammatillisia taitoja oikean työelämän ympäristöissä palveluohjaajan tai työvalmentajan tukiessa häntä siellä tarpeen mukaan.

VARIKOLTA VERKOSTOON

Petäjäveden kunta	
Tuki	71 400 € (70 %)
Palautui	12 342 €
Kustannusarvio	102 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.1.2012 – 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Tavoitteena oli joustava ja ennaltaehkäisevä palvelumalli, jossa kaikille peruskoulunsa päättävälle Petäjäveden nuorille varmistetaan peruskoulun jälkeinen ammatillinen koulutus ja ammatillisten opintojen jälkeen ensimmäinen työpaikka. Nuorten lisääntyneet päihdeongelmat, opintojen keskeytykset ja korkea työttömyys nähtiin kunnassa toimenpiteitä vaativina asioina.

Hankkeessa käynnistettiin VARIKKO -pajaympäristö, jossa voi hankkia ammatillisia opintoja, tehdä työtä ja harjoitella. Varikolla voi suorittaa myös peruskoulun oppiaineita joustavana perusopetuksena (jopo). Varikko koordinoi kaikkien peruskoulun päättäneiden tai keskeyttäneiden nuorten jatkopolkuja. Varikko tukee nuorta myös opintojen jatkamisessa. Ilman koulutuspaikkaa jääneet nuoret ohjataan työharjoitteluun ja työhön yrityksiin.

Palveluja kehitettiin yhdessä nuorten kanssa palvelumuotoilua hyödyntäen. Nuorten palvelut löytyvät koulujen läheisyydessä sijaitsevassa Nuorisotalo Feenix:ssä. Siellä on vapaa-ajan toimintaa, hyvinvointiohjaajan palvelut, etsivä nuorisotyö, duunipiste ja jopo-luokka. Periaatteena ovat matalankynnyksen toiminta sekä ennaltaehkäisevä, luottamuksellinen ja nuorta leimaamaton lähestymistapa.

Osallistujista pääosa tarvitsi vahvaa tukea tilanteeseensa, osa ohjautui suoraan valmennukseen ja työllistymistä edistäviin palveluihin. Työhön sijoittumista vauhdittavat valmennukset toteutettiin hankkeen duunipisteessä. Työkokeilut ja työllistämisen suuntautuivat ensisijaisesti yrityksiin. Yritysverkostoon kuului noin 30 yritystä, jotka tarjosivat työmahdollisuuksia nuorille. Yrityksiin työllistämisessä ei koettu ongelmia.

Hankerahoituksella Petäjäveden kunta sai tarpeellisen lisäresurssin, joka mahdollisti lyhyessä ajassa kattavan nuorten palvelupaletin kehittämisen. Malli toteuttaa hyvin nuorten yhteiskuntatakuuta, ennaltaehkäisee syrjäytymistä ja työttömyyttä sekä lisää nuorten työelämäyhteyksiä. Hankkeen onnistumista on auttanut kunnan johdon vahva sitoutuminen.

PALVELUINNOVAATIOT, OSAAMINEN JA YRITTÄJYYS HYVINVOINTIALALLA

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy

Tuki	115 000 € (46 %)
Palautui	10 557 €
Kustannusarvio	250 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.7.2012 – 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Tavoitteena oli vahvistaa Jyväskylän kaupunkiseudun kilpailukykyä kiinnostavana hyvinvointialan keskittymänä. Painopisteenä on julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö ja sen syventäminen. Hanke oli jatkoa Jyväskylän, Jämsän ja Äänekosken yhteiselle KOKO-hankkeelle, joka päättyi työ- ja elinkeinoministeriön linjauksen mukaisesti 30.6.2012.

Hanke sisälsi kolme kokonaisuutta, joissa toimenpiteet olivat seuraavat:

Klemmari –palvelun kehittäminen

- www.klemmari.info –palvelun käytettävyyden lisääminen verkkopalveluna ja eri päätelaitteissa
- pienyritysten yhteisten tilaisuuksien ja koulutuksien järjestäminen
- palvelun markkinointi TV-kampanjalla, jumboscreenillä Kompassiaukiolla sekä Facebookissa

www.klemmari.info on asiointipaikka, josta Jyväskylän seudun asukkaat löytävät sekä hyväksytyt palvelusetelituottajat että omalla rahalla hankittavien hyvinvointipalveluiden tarjoajat. Yrityksille Klemmari on markkinointipaikka.

Palvelusetelitoiminnan seudullinen kehittäminen

- selvitettiin, voitaisiinko Jyväskylän seudun yhteistä palvelusetelitoimintaa laajentaa päivähoidosta muihin palveluihin
- jatkettiin keskustelua kunnallisten päättäjien ja yrittäjien kanssa.

Jyväskylän kaupunki jakoi hankkeen aikana (1,5 vuotta) Smartumin sähköisiä palveluseteleitä reilun 2,7 milj. euron arvosta. Suosituimpia palveluita olivat kotihoito ja suun terveydenhuolto. Volyymiltaan suurimpia ovat kuitenkin palveluasuminen ja päivähoito, joita vuositasolla hankitaan noin 8 milj. eurolla.

Uuden yrittäjyyden ja osaamisen kehittäminen

- hyvinvointialan yrittäjyyden tukeminen neuvonnalla ja koulutuksella
- koulutuksen teemoina olivat verotus, yrittäjän jaksaminen, laatu, franchising, IPR-oikeudet
- esiselitys ikääntyvien suun terveydenhuollon palveluiden viemisestä kotiin tai palveluasuntoihin.

Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti. Pääosa toimenpiteistä oli tavanomaista kehittämistyötä eikä merkittäviä uusia avauksia syntynyt. Jykes vastaa Klemmarin ylläpidosta ja kehittämisestä myös jatkossa. Hyvinvointipalveluiden kysynnän kasvu jatkuu väestön ikääntymisen ja kulutustottumuksissa tapahtuvien muutosten vuoksi. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön syventämiselle on entistä enemmän tarvetta.

JYVÄSKYLÄN SEUDUN OSAAMISKESKUSOHJELMA 2013

Jyväskylä Innovation Oy	
Tuki	412 447 € (50 %)
Palautui	58 628 €
Kustannusarvio	940 000 €
Rahoitus	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusaika	1.1.2013 – 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hankkeen avulla toteutettiin Jyväskylän seudun osaamiskeskusohjelmaa, joka on laadittu vuosille 2007 - 2013. Hankkeen avulla on toteutettu asiantuntijaryhmissä priorisoituja alahankkeita ja resursoidaan kullekin teknologia-alalle päätoiminen kehitysjohtaja. Jyväskylän seudun osaamisaloina ovat energiateknologia (vetäjänä Marika Ryyppö), Tieto- ja viestintätekniikka (vetäjänä Marko Niemi), Nanotekniikka (vetäjänä Mauno Harju), paperinvalmistustekniikka (vetäjänä Petri Nyberg) sekä matkailu ja elämystuotanto (vetäjänä Miikka Raulo). Hankkeen budjetista n. puolet meni henkilöiden palkka ym kustannuksiin ja toinen puoli erilaisiin selityksiin, ostopalveluihin ja osahankkeisiin, joista merkittävimmät olivat Bioenergiakeskuksen yrityspalvelupäällikkö, langaton Kangas sekä matkailun sähköisen markkinoinnin kehittäminen. Vuoden 2013 toiminta oli osaamiskeskusohjelman viimeinen vuosi ja tämä näkyi myös toiminnassa ohjelman alasajona. Uusia avauksia ei käynnistetty ja vanhat projektit saatettiin loppuun.

Osaamiskeskusohjelman tavoitteena on synnyttää vuosittain 30 uutta liikeideaa, 7-10 aloittavaa yritystä, pääomasijoituksia 1-3 yritykseen yhteensä 3 milj euroa, uusia yrityksiä yhteensä 10 kpl. Vuosien 2007 - 2013 tavoitteet ovat yhteensä 5.200 uutta työpaikkaa sekä 245 uutta yritystä. Kokonaistavoitteet jäivät saavuttamatta.

Osaamiskeskusohjelman tavoitteena ollut kehittää uusia teknologioita, tuotteita ja toimintatapoja. Kehitystyö on kohdistunut kolmeen toimintalinjaan: 1. vetovoimaisten innovaatioympäristöjen kehittäminen ja vahvistaminen, 2. liiketoiminnan uudistaminen sekä 3. kasvuhakuisten ja kansainvälistyvän liiketoiminnan edellytysten parantaminen. Näistä parhaiten on onnistuttu toimintaympäristöjen kehittämisessä. Vähäisimmät tulokset on saavutettu liiketoiminnan uudistamisessa.

Osaamiskeskusohjelmasta on rahoitettu hyvin paljon EU hankkeiden valmistelua. Maakuntahallituksen mielestä painopistettä oli siirrettävä Tekes –hankkeiden valmisteluun, jotta keskisuomalaiset yritykset ja tutkimuslaitokset saisivat yhä suuremman osan kasvavasta valtakunnallisesta Tekes –rahoituksesta. Tässä asiassa osaamiskeskusohjelma ei ole saavuttanut tavoitteita.

Hanke on osa valtakunnallista osaamiskeskusohjelmaa ja nykyisenkaltaisen osaamiskeskusohjelma päättyi vuoden 2013 lopussa. Osaamiskeskusohjelman jatkoksi syntyi INKA ohjelma, jossa Jyväskylän seutu on mukana kyberturvallisuuden vetäjä ja biotalouden partnerina.

Keski-Suomen Kehittämisrahaston hankkeet

BRAIN INNOVATION NETWORK

Jyväskylän yliopisto

Tuki	67 947 €
Kustannusarvio	97 067 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.9.2012 – 31.3.2014
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Tavoitteena oli muodostaa Jyväskylän yliopiston uuden aivotutkimuskeskuksen ympärille monialainen soveltavan tutkimuksen verkosto. Tutkimuskeskus keskittyy aivojen toiminnan ja käyttäytymisen välisen yhteyden tutkimiseen mm. oppimisessa, terveydessä, fyysisessä aktiivisuudessa tai erilaisissa fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia edistävissä palveluissa.

Hankkeella resursoitiin kaksi osa-aikaisesti työskentelevää henkilöä, joiden tehtävänä oli rakentaa tutkimuskeskuksen ja sen sidosryhmien kesken joustavaa ja pysyvää yhteistyömallia. Keskukseen toimintaan haluttiin kytkeä heti alusta alkaen mahdollisimman laajasti yrityksiä, yrityspalveluorganisaatioita, julkisen sektorin toimijoita ja palveluntarjoajia. Käytännön toimenpiteet ovat edenneet parhaiten yhdistysten (kuten MLL:n Järvi-Suomen piiri) ja julkisten tahojen (kuten Keski-Suomen sairaanhoitopiiri) kanssa. Elinkeinoelämän parissa yhteistyö on aluillaan.

Tutkimuskeskus on käynnistämässä kokonaan uudenlaista toimintaa Keski-Suomessa. Jyväskylän yliopisto hankkii tutkimuskeskukseen noin 3 milj. euron arvoisen magnetoenkefalografian (MEG) eli aivomagneettikäyrän. Laitteella voidaan tarkastella aivojen tiedonkäsittelyä ja hermosolujen toimintaa millisekunnin tarkkuudella. MEG-laite tulee käyttöön vuoden 2015 alkupuolella.

Tutkimustyön tulokset realisoituvat lähivuosina esimerkiksi fyysisten ja psyykkisten kuntoutusmenetelmien suunnittelussa, käytännön opetustyössä, psykoterapiassa tai lääkeshoidon suosituksissa.

Hanke oli mittaluokaltaan maltillinen ja aikaansaannokset ovat olleet resursseihin nähden erinomaiset. Maakuntahallitus on myöntänyt työlle lisätukea. On tärkeää, että tutkimusyksikön ja ison laiteinvestoinnin rinnalla rakennetaan välittömästi yhteys myös soveltavasta tutkimuksesta kiinnostuneihin tahoihin.

BIOTUOTE KASVUPOLKU

Keski-Suomen kauppakamari	
Tuki	8 000 €
Kustannusarvio	16 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	22.8. - 31.12.2014
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Biotuote kasvupolun tavoitteena olivat pk-yritysten kasvusuunnitelmien sparraus asiantuntijavoimin, yritysten välisen verkostoitumisen edistäminen sekä uuden liiketoiminnan kehittäminen Äänekosken Biotuotetehtaan yhteyteen. Biotuote kasvupolulla järjestettiin 10 yritykselle (NOBI-Nordic Biofinery Oy, FA Forest Oy, Havamax Solution Oy, Watrec Oy, MetGen Oy, Metsäpalvelu Kärkkäinen Oy, Small Giant of Bioenergy, Provenor, Solartukku Oy sekä IM-prove Paper Board) neljä kasvun sparrauspäivää. Starttitilaisuus pidettiin syyskuussa ja viimeinen kiitoratapäivä pidettiin marraskuun lopussa. Yritysten kasvusuunnitelmia sparrasi 20 kasvun kokenutta partneria: yritysjohtajaa, rahoittajaa, asiantuntijaa ja konsulttia. Hanke toteutettiin osana valtakunnallista Kasvu Open tapahtumasarjaa. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 16 000 euroa, josta Keski-Suomen liiton osuus oli 50 % eli 8 000 euroa

Hanke onnistui hyvin ja saavutti tavoitteensa erinomaisesti. Biotuotekasvupolun aikana yritykset saivat erinomaista sparrausta liiketoimintojen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Lisäksi yritykset pääsivät esittelemään omia ideoitaan suoraan Metsä Fibren tutkimusjohtajille.

EKOKOULUKONSEPTI

VTT	
Tuki	25 000 €
Kustannusarvio	50 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.4.2014 – 31.12.2014
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto myönsi VTT:lle Keski-Suomen Kehittämisrahastosta osarahoitusta Ekokoulukonseptin toimivuuden selvittämiseksi Laukaassa. Kyseessä oli uuden toimintakonseptin yksityiskohtainen tarkastelu, jossa tavoitteena oli terve, toimiva, energia- ja kustannustehokas ja yhteisöllinen koulu elinvoimaisille kasvukylille. Pyrkimyksenä oli saada aikaan konsepti, jota toteutuessaan voitaisiin hyödyntää valtakunnallisena ja kansainvälisenä vientituotteena. Hanke kokosi ympärilleen sidosryhmän, jossa oli VTT:n lisäksi edustajia mm. useista alan yrityksistä, Työ- ja elinkeinoministeriöstä, Eduskunnasta, Jyväskylän kaupungilta ja Laukaan kunnasta, Tekesistä, Rakennusteollisuus ry:stä ja Keski-Suomen liitosta. Hanke tuotti kaksi rahoitushakemusta. Konseptilla pyrittiin vastaamaan kouluverkon uudistamispainaisiin, ja varsinaisesti hanke perustui Laukaan kunnanvaltuuston päätökseen kouluverkon uudistamisesta 1.8.2015 alkaen aluekoulumallin mukaiseksi.

Laukaaseen ollaan rakentamassa uutta koulutilaa mm. Vuonteelle, jonne on syntymässä kylien yhteinen koulu, ja sinne sijoitettaneen noin 80 perusopetuksen oppilasta. Lisäksi uuteen kouluun suunnitellaan tilat esiopetukselle ja mahdollisesti myös varhaiskasvatukselle.

Hankkeen aikana järjestettiin lukuisia kokouksia ja tapaamisia sekä mahdollisten rahoittajien että yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa. Hankkeessa valmisteltiin kaksi rahoitushakemusta Tekesille: Laukaan kunnan hanke (Innovatiiviset julkiset hankinnat) ja tutkimusosapuolien hanke konseptin kehittämiseen. Yrityksillä oli lisäksi omia tuotekehityshankkeita, joilla tavoitellaan osallistumista Ekokoulukonseptin demonstrointiin.

Ekokoulukonseptit-hanke esiteltiin INKA Kick-off seminaarissa Tampereella 2.10.2014.

Hanke toteutui suunnitellusti. Laukaan kunnan mukaan Ekokoulu-hanke soveltui erittäin hyvin aluekoulumallin toteutukseen, ja kunta sitoutui vahvasti mallin suunnitteluun ja toteutukseen tulevaisuuden oppimisympäristönä. Hanke kytkeytyi myös Keski-Suomen strategian toimeenpanoon kehittämällä kiertotalouteen ja lähipalveluihin perustuvaa konseptia, jossa yhdistyvät mm. terve ja kestävä rakennus, kestävästi tuotettu energiahuolto (lähienergia), lähiruoka ja -liikenne, pedagogisen edelläkävijyyden vaatimat tilaratkaisut, vähähiilisyys sekä paikallinen yrittäjyys ja yhteisöllisyys.

ALUEELLINEN KULUTTAJIEN ENERGIANEUVONTA

Benet Oy	
Tuki	25 000 €
Kustannusarvio	50 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1.2014 – 31.12.2014
Lisätietoja	Jarmo Koskinen

Keski-Suomen energianeuvonnan tavoitteena oli tarjota keskisuomalaisille asiantuntevaa ja puolueetonta energianeuvontaa energiansäästöissä ja energiantuotannon valintatilanteissa. Neuvonnan kohderyhminä olivat erityisesti kansalaiset, mutta myös kuntien rakennusvalvonnat ja muut alalla toimivat.

Hanke oli käynnissä vuoden 2014 ja se toteutettiin Motivan tilauksesta ja Motivan osarahoituksella (50 %). Näin Keski-Suomen liiton osuus rahoituksesta oli 25 000€. Hanke onnistui hyvin ja saavutti tavoitteensa. Energianeuvonta toteutti useita yleisötapahtumia ja

oli vahvasti läsnä Jyväskylän asuntomessuilla, jossa se kontaktoi potentiaalisten rakentajien kanssa.

KESKI-SUOMEN LIITON JA NUORTEN KESKI-SUOMI RY:N YHTEISTYÖSOPIMUS 2014 - 2015

Nuorten Keski-Suomi ry	
Tuki	9 500 €
Kustannusarvio	Yhteistyösopimus
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1.2014 – 31.12.2015
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Yhteistyösopimuksella varmistettiin maakunnallisesti nuorten äänen kuuleminen ja saaminen mukaan maakunnan kehittämistyöhön. Vuoden aikana Nuksu organisoii Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmän toimintaa nuorisoforumissa, laajempaa NÄKS-ryhmänä, hallituksessa ja työryhmissä. Se valmensi ja tuki nuoria toiminnan toteuttamisessa sekä toimi linkkinä päättäjien ja nuorten välillä.

NÄKS otti kantaa mm. maakuntasuunnitelmaan ja järjesti kiusaamista ehkäisevän seminaarin. Nuorisoforumissa Keski-Suomen liiton edustaja kokosi nuorten näkökulmaa liiton ajankohtaisiin asioihin. Tavoitteena on jatkaa vastaavaa toimintaa myös vuonna 2015, jossa yhteydessä keskitytään mm. nuorten näkökulman esille tuomiseen valmisteilla olevaan Sote-uudistukseen.

Nuksu ja NÄKS osallistuivat Keski-Suomen liiton vastuulla olleeseen valtiopäivien 150-vuotismerkkivuoteen suunnittelemalla maakunnallisen tilaisuuden 16.4.2014. Tilaisuus toteutettiin nuorten demokratiakeskustelutilaisuutena.

Maakunnallinen nuorten suur tapahtuma ToukoFest toteutettiin 19. kerran. Vuonna 2015 luvassa on juhluvuosi, jonka myötä tapahtuma on valtakunnallinen.

Nuorille ja nuorten parissa toimineille järjestettiin maakunnallinen palkitsemisjuhla ”Tsempparit ja tsemppaajat” 7.3.14. Liitto lahjoitti palkintoja jaettavaksi ansioituneille nuorille ja heidän tukijoilleen.

Uusia toimintoja pyrittiin myös käynnistämään. Vuoden aikana käynnistyi Mitä kuuluu -hanke, joka tukee nuorten vaikuttamismahdollisuuksien ja -valmiuksien kehittymistä. Viime vuonna järjestettiin myös ensimmäinen Nuorten kyvyt esiin -ilta.

Vuoden 2014 aikana suunnitellut kansanedustajien/kunnanjohtajien ja nuorten kohtaamiset eivät toteutuneet, mutta helmikuussa 2015 on sovittu nuorten kohtaamisesta kunnanjohtajien ja sivistysjohtajien kanssa. Tavoitteena on saada syksyllä 2015 kansanedustajatapaaminen.

HIHDON SM-KISAT VAAJAKOSKELLA

Huhtasuon hiihto 2000 ry	
Tuki	5 000 €

Kustannusarvio	Yhteistyösopimus
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	21. – 23.3.2014
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto osallistui yhteistyökumppanina Huhtasuon Hiihto 2000 ry:n Suomen mestaruushiihtojen järjestelyihin. Kilpailut pidettiin 21. - 23.3.2014 Jyväskylässä, lähtö- ja maalialueen sijaitessa Vaajakosken urheilukentällä. Jyväskylässä suunniteltiin hiihdettävän naisten 5 km:n ja miesten 10 km:n vapaan tyylin väliaikalähtökilpailut, naisten 30 km:n ja miesten 50 km:n perinteisen tyylin väliaikalähtökilpailut sekä naisten 3x5 km:n ja miesten 4x10 km:n viestit. Kisat televisioitiin, ja TV:n kautta tavoitettiin enimmillään peräti 620 000 katsojaa.

Keväätalven 2014 erittäin hankala lumitilanne aiheutti järjestelyille paljon lisätoita ja -kustannuksia. Kilpailut jouduttiin käymään 2,5 km:n ja 3,3 km:n reiteillä. Kaikesta huolimatta Järjestelyt onnistuivat hyvin ja ainoastaan sunnuntain ohjelmassa olleet ns. pitkät matkat jouduttiin lyhentämään miehillä 30 km:iin ja naisilla 20 km:iin.

Henkilökohtasille matkoille osallistujia oli 379, ja viestijoukkueita oli mukana yli 100.

Paikan päällä vieraili n. 9 000 kisavierasta. Kilpailujen pr-henkilönä toimi maailmanmestari Matti Heikkinen ja kilpailujen suojelijana kaupunginjohtaja Markku Andersson.

Jyväskylän kaupunki kunnosti tapahtumaa varten Savonmäen latuverkostoa, joka nyttemmin on yleisessä virkistyskäytössä. Tapahtuman taloudellinen tulos jäi n. 10 000 euroa tappiolle, johtuen erittäin huonosta lumitilanteesta. Yksistään latuverkoston tekemisestä aiheutui ylimääräisiä kustannuksia 70 000 euroa. Kisojen yhteydessä toiminut messuosasto sai paljon kiitosta.

Keski-Suomen liitto sai kumppanuutensa vastineeksi mm. vapaalippuja tapahtumaan, näkyyyspaketin esitteissä, nettisivuilla, käsiohjelmassa ja kisalehdessä. Kumppanuus oli pitkälti saman sisältöistä kuin muissakin maakunnassa pidettävien aikuisten SM-tason kilpailuissa.

KATSOMOT TÄYTEEN - KESKISUOMALAISTEN URHEILUTAPAHTUMIEN KEHITTÄMINEN

Keski-Suomen Liikunta ry	
Tuki	20 000 €
Kustannusarvio	40 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1. – 31.12.2014
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto myönsi Keski-Suomen Liikunta ry:lle osarahoitusta keskisuomalaisten urheilutapahtumien kehittämishankkeelle. Tavoitteena oli lisätä maakunnan urheilutapahtumien kiinnostavuutta ja nostaa katsojamäärät kolminkertaisiksi, parantaa seuratoimijoiden yhteistyötä ja osaamista sekä luoda edellytyksiä maakunnan urheiluseurojen menestykselle myös jatkossa.

Hankkeessa toteutettiin seurojen ottelutapahtumien yhteismarkkinointi, seura-aktiivien koulutus sekä tuotettiin yhteinen musiikkivideo. Videon tavoitteena oli esitellä palloilulajien monipuolista tarjontaa nuoria kiinnostavalla tavalla. Yhteistyöseuroina olivat mukana: BC Jyväskylä (koripallon miesten 1-divisioona), Jyp-Akatemia (jääkiekon mestis), Happee (salibandyliiga naiset ja miehet), HoNSu (koripallon naisten SM-sarja), Jaguars (amerikkalaisen jalkapallon Vaahteraliiga), JJK (Jalkapallon Ykkönen), JyPK (jalkapallon naisten Ykkönen), JPS (jääpallon bandyliiga), Kiri (superpesis miehet), Kirittäret (superpesis naiset), Kampuksen Dynamo (futsal SM-sarja). Lisäksi yhteistyötä tehtiin JYPin Liigajoukkueen kanssa.

Esimerkkeinä tuloksista ovat:

- Salibandyseura Happee teki uuden katsojaennätyksen
- Futsalın paikallisottelussa Kampuksen Dynamo – Liikunnan Riemu tehtiin uuden ottelun Jyväskylän futsalin yleisöennätys (468 katsojaa)
- Jääpallon badyliigassa JPS pelasi hyvätunnelmaisia otteluita runsaslukuisen yleisön edessä
- Jyp-Akatemia keräsi keskimäärin 700 katsojaa otteluihinsa
- Jyväskylän Kiri ja Kirittäret kasvattivat katsojamääräänsä edelliseen kauteen verrattuna
- JJK säilytti myös jalkapallon Ykkösessä katsojamääränsä Veikkausliigan jälkeen.

Hankkeessa järjestettiin seuroille kolme koulutustilaisuutta: ”Tänään ja tulevaisuudessa”, ”Kuinka käytän sosiaalista mediaa tuloksellisesti” ja ”HJK:n markkinoinnin pelikirja”. Seurojen pelaajat toteuttivat hankkeessa myös 11 kouluvierailua, ja tuossa yhteydessä useat alakoulun oppilaat ilmoittivat käyttäneensä aktiivisesti keväällä saamaansa vapaakorttia. Lasten ja perheiden määrän arvioitiin lisääntyneen katsomoissa.

Hakija suunnitteli hankkeen alun perin kaksivuotiseksi, jolloin kaikki toimenpiteet eivät vielä voineet toteutua. Seurojen yhteistyö tiivistyi merkittävästi. Hanke toteutui jo ensimmäisen vuoden osalta sisällöllisesti hyvin ja tavoitteiden suuntaisesti, joskin seurojen yhteistyökumppanuus jäi yksinomaan maakuntakeskuksen seurojen varaan. Alkuperäinen suunnitelma LiigaPlokin ja Äänekosken Huiman kanssa tehtävästä seurayhteistyöstä ei toteutunut.

POIKKITAITEELLINEN TAPAHTUMA SAARIJÄRVELLÄ 29.8.2014 – POJAT KOTOSALLA

Kalmar Unioni ry	
Tuki	2 500 €
Kustannusarvio	10 000 €
Palautui	625 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.7. – 30.9.2014
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Kalmar Unioni ry toteutti yhdessä Saarijärven kaupungin kanssa liiton osarahoituksella tapahtumahankkeen, jossa Saarijärveltä lähtöisin olevat ammattimuusikot järjestivät kulttuuri-iltamat. Hankkeen tavoitteena oli tukea paikkakunnan musiikki- ja kulttuurikasvatus- ta sekä innostaa nuoria kulttuurin harrastukseen ja myös ammattiuralle. Hankkeella saatiin näyttöä siitä, että Saarijärven eväillä voi menestyä vallan hyvin. Tavoitteena oli myös

saada synnytettyä jatkumo entisten saarijärveläisnuorten kohtaamiselle joka syksy poikki-taiteellisissa kulttuuri-iltamissa. Mukana järjestelyissä oli useita paikallisia järjestöjä.

Hankkeen toteuttajien mukaan tapahtuma oli onnistunut ja varsinaiseen konserttiin osallistui yli 200 henkilöä. Lisäksi tapahtumaan liittyneisiin pienoiskonsertteihin osallistui lukiolla 140 ja yläluokilla 250 kuulijaa. Entisten nuorten kohtaaminen saanee jatkoa, sillä esiintyjiä ilmaantui jo tässä tapahtumassa. Myös pääkaupunkiseudun Metsopoliyhdistys on kiinnostunut konseptista. Taloudellisesti tapahtuman järjestäminen oli haastava, sillä mukana oli 6 taiteen ammattilaista ja esiintymisten kohtuullisista korvauksista huolimatta budjetti kasvoi mittavaksi. Liiton tuella varmistettiin tapahtuma.

Lisäksi elinkeinoelämän kannalta oli merkityksellistä, että tapahtumaan osallistuvat ulko-paikkakuntalaiset pidensivät matkailukautta.

URHEILULIIKETOIMINTAOSAAMISEN KOULUTUSMALLIN RAKENTAMINEN JA PILOTOINTI

Jyväskylän yliopisto	
Tuki	19 899 €
Kustannusarvio	39 798 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1. – 30.6.2014
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto osarahoitti urheiluliiketoimintaosaamisen toimintamallin rakentamista ja pilotointia Keski-Suomessa. Tavoitteena oli tuottaa valtakunnallisen urheiluliiketoiminnan koulutusohjelman malli yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun, Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan ja kauppaikorkeakoulun sekä Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksen kanssa. Lähtökohtana oli rakentaa kotimainen modulaarinen koulutus-paketti, jonka osia olisi mahdollista myydä alan toimijoille.

Hankkeen tulosten perusteella Jyväskylän ammattikorkeakoulu toteutti yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa kaksi pilottikoulutusta (Sport finance sekä Urheilumarkkinointi ja -myynti) koskien urheiluliiketoiminnan sisältöä. Jatkossa erikoistumiskoulutuksen on suunniteltu toteutuvan ammattikorkeakoulun koordinoimana erikoistumiskoulutuskokonaisuutena, johon liittyvä lakimuutos tulee voimaan vuoden 2015 alussa. Tällöin urheiluliiketoiminnan erikoistumiskoulutus on osa ammattikorkeakoulun tarjoamia erikoistumisopintoja, johon on varauduttu yli 20 henkilön sisäänottomäärällä. Erikoistumiskoulutus toteutetaan yhteistyössä liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa. Keskeneräisestä lakimuutoksesta johtuen koulutuksen rahoitusmalli on vielä avoinna.

Tiedon keräämisen ja analysoinnin tuloksena saatiin monipuolinen ja kattava näkemys urheilutoimialan nykytilasta ja käytännössä tarvittavista tiedoista. Tiivistettynä ammattikorkeakoulun urheiluliiketoiminnan erikoistumiskoulutuksen sisällön on tarkoitus koostua kolmesta kokonaisuudesta:

- 1) urheiluseuran johtaminen ja strateginen kehittäminen
- 2) taloushallinto ja sopimustekniikka
- 3) urheilun markkinointi ja myynti

Maakunnan liikuntaosaamisen valtakunnallinen erityisasema muodosti hyvän pohjan suoritettulle selvitykselle. Keski-Suomen liitto on ollut osallisena myös muissa hyvinvointialan sekä urheilun ja liikunnan aluetaloudellista merkittävyyttä käsittävissä hankkeissa. Kyseistä koulutusta ei nykyisellään ole Suomessa tarjolla. Hankkeessa suoritettujen urheiluseurajohtajien ja urheiluvaikuttajien haastattelujen perusteella suunnitellun koulutuksen arvioitiin vastaavan hyvin työelämän tarpeita.

JYVÄSKYLÄN YRITYSTEHTAAN LIIKETOIMINTASUUNNITELMA

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy	
Tuki	18 000 €
Kustannusarvio	30 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	24.6.2013 – 31.12.2013
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hankkeella rahoitettiin Jyväskylän Yritystehtaan toimintamallin rakentaminen suunniteltu. Tavoitteena oli laatia yritystehtaan liiketoimintamallin ja keskeisten toimintatapojen kuvaus, toiminnan ohjauksen ja johtamisen kuvaus, rahoituksen tarkastelu, yritystehtaan sijaintivaihtoehtojen kartoitus sekä toimijoiden sitouttaminen. Jykes Oy kilpailutti hankinnan ja Balentor Oy valittiin työn tekijäksi. Suunnitelmat valmistuivat ajoissa ja budjetin mukaisesti. Yritystehtaan päätavoitteena on yrittäjyyden lisääminen ja siihen liittyvien kehittämispalvelujen kokoaminen samaan kokonaisuuteen. Asiakkaina ovat yrittäjyydestä kiinnostuneet, korkeakoulu ja toisen asteen opiskelijat, tutkimuslähtöiset liikeideat, työttömät työnhakijat, kasvuhakuiset yritykset sekä toimivat yritykset. Yritystehdas tavoittelee n. 1300 asiakasta/vuosi.

Suunnitelman tekeminen onnistui erittäin hyvin ja Jyväskylän Yritystehdas aloittaa toimintansa omissa tiloissa vuoden 2014 aikana. Yritystehtaassa ovat mukana Jykesin lisäksi kaikki keskeiset toimijat Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikoreakoulu, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä sekä Luotsi. Kukin taho on sitoutunut rahoittamaan toimintaa.

JYVÄSKYLÄN YRITYSTEHTAAN KÄYNNISTÄMINEN

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy	
Tuki	60 000 €
Kustannusarvio	120 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.5. – 31.12.2014
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Maakuntajohtaja Anita Mikkonen ja ylijohtaja Juha Niemelä kutsuivat koolle 2011 yritysten kehittämisen johtoryhmän (y-jory), jolle annettiin tehtäväksi tehdä konkreettisia esityksiä yritystukiympäristön kehittämiseksi ja tuomaan siihen vahvan yritysnäkökulman. Y-jory teki aloitteen ”uuden tehtaan” perustamiseksi kesällä 2012. Uuden tehtaan perusajatuksena oli synnyttää kohtaamispaikka yrityksille, innovaatioille ja verkostoille.

Yritystehtaan perustamiseen tähtäävä selvitystyö käynnistyi keväällä 2013. Selvitystyön rahoittivat Keski-Suomen liiton lisäksi Jykes (JYKES), Jyväskylän yliopisto (JY), Jyväskylän ammattikorkeakoulu (JAMK) ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (JKKY). Selvitys valmistui joulukuussa 2013. Selvitystyöhön osallistuneet ja Tuhansien Järvien Uusyrityskeskus (TJU-YK) allekirjoittivat 27.2.2014 aiesopimuksen yritystehtaan perustamiseksi.

Yritystehtaan ideana on perustaa kohtaamispaikka innovaatioille ja verkostoille, käynnistää toimijoiden yhteistyö yritysten kehittämisessä sekä aloittaa ideoiden ja tiimien systemaattinen kehittäminen poikkitieteellisesti. Yritystehtaan asiakkaina ovat yrittäjyydestä kiinnostuneet henkilöt, korkeakouluopiskelijat ja toisen asteen opiskelijat, työttömät työnhakijat, kasvuhakuiset yritykset, toimivat yritykset sekä tutkimuslähtöiset liikeideat.

Jyväskylän Yritystehtaan käynnistämishankkeen tavoitteeksi asetettiin käynnistää toiminta yhteisissä tiloissa 1.8.2014. Perustamisselityksessä tilantarpeeksi arvioitiin noin 1200 m². Toimitilaratkaisuksi löydettiin Jyväskylän vanha Juomatehdas yliopiston kampusalueella. Käynnistyshankkeen avulla palkattiin yritystehtaalalle johtaja 9.6. - 31.2.2014 väliseksi ajaksi. Lisäksi hankkeen tuotettiin Yritystehtaan viestintä materiaali sekä maksettiin ylimääräisiä vuokra- ja muuttokuluja. Viestintäsuunnitelmassa kirkastettiin brändin pääviesti ja ydinviestit, laadittiin kevyt pidemmän tähtäimen viestintä- ja markkinointisuunnitelma (2014 – 2016), suunniteltiin graafinen ilme, suunniteltiin ja toteutettiin verkkosivusto ja laadittiin brändin lanseerauskampanja. Toiminta käynnistettiin Juomatehtaan tiloissa yliopiston kampuksella. Tilat kalustettiin ja varustettiin tarvittavalla informaatio- viestintä- ja audioteknologialla.

Yritystehtaan toiminta jatkuu omistajien rahoituksella sekä ELY-keskuksen toimintaympäristötuelle. Keski-Suomen liiton avustus vauhditti toiminnan käynnistämistä, sillä ELY keskuksen avustus oli mahdollista vasta vuoden 2015 alusta alkaen. Käynnistysvaihe onnistui hyvin. Yritystehtas on yksi Keski-Suomen osaamistalouden isoja kehittämiskokonaisuuksia.

LAAJAKAISTA KAIKILLE, KESKI-SUOMEN KOORDINAATIOHANKE

Keski-Suomen liitto	
Tuki	60 000 € + 240 000 €
Kustannusarvio	300 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto ja Manner-Suomen maa-seudun kehittämisohjelma
Toteutusaika	1.5.2009 – 31.12.2013
Lisätietoja	Jarmo Koskinen

Hankesuunnitelman mukaisesti hankkeessa laadittiin valtakunnallisen Laajakaista kaikille 2015 rakentamishankkeen mukaiset Keski-Suomen alueen toteutuksen vaatimat tarvittavat tilaajakartoitukset, selvitykset, suunnitelmat ja tarjouspyynnöt. Hanke vastasi maakunnallisen hankeohjelman laadinnasta ja sen mukaisesti rakentamisurakoiden kilpailuttamisesta 22 kunnassa ja raportoinnista Viestintävirastolle. Koordinaatiohanke teki yhteistyötä kuntien kanssa, organisoi tiedottamista ja järjesti keskustelu-, esittely- ja informaatiotilaisuuksia hankealueiden kuntapäätäjille, asukkaille ja yrityksille. Koordinaatiohanke avusti eri toimijoiden ja viranomaisten välisessä yhteistyössä. Esimerkkinä siitä yhden toteutuksesta vastaavan operaattorin rahoitusvaikeuksien vuoksi hanke tuki kun-

tien yhteistyötä perustettaessa uusi kuntien valokuituverkkoyhtiö, johon osa em. kunnista hankkeen päättymisen jälkeen lähti omistajiksi.

Hanke on toteuttanut julkisen tuen hakumenettelyn eli kilpailuttanut kaikkien tukikelpoisten alueiden verkonrakentamisen ja siten mahdollistanut operaattorivalinnan ja kuntien rahoituspäätökset. Kunnat tekivät päätökset hankkeeseen osallistumisesta ja vain Hanka-salmi, Joutsa, Jämsä, Kinnula ja Keuruu vetäytyivät rahoituksesta, joten niiden osalta nopeiden laajakaistaverkkojen toteuttamista tulisi edistää muilla keinoin. 17 kunnassa (JKL, Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Konnevesi, Kuhmoinen, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski) käynnistyivät laajakaistatukilain mukaiset valokuituverkkojen rakentamiset haja-asutusalueille. Hankkeen päättyessä verkkoa oli valmistunut jo noin 850 km, josta Verkko-osuuskunta Kuuskaistan asiakaskunnissa noin 750 km ja TeliaSonera Oyj:n kunnissa noin 100 km. Suunnitellusta laajakaistatukilain mukaisesta verkosta on koordinaatiohankkeen loppuessa ehtinyt valmistua noin 20 %. Rakentaminen jatkuu 2014 - 2017.

Hankkeen aktiivisin toimenpitein vaikutettiin asiaan liittyvään lainsäädäntöön. Esimerkiksi siihen, että Valtioneuvoston periaatepäätöksellä maakunnallisista tukikiintiöistä luovuttiin ja useammat keskisuomalaiset hankkeet pääsivät valtiontuen piiriin. Tämä tarjosi useiden miljoonien eurojen lisärahoitusmahdollisuutta keskisuomalaisille hankkeille.

Hanke on luonut edellytyksiä parantaa haja-asutusalueilla elämis- ja toimeentulomahdollisuuksia. Verkkojen valmistuttua ne vähentävät liikkumistarvetta ja luovat edellytyksiä yksityisten ja julkisten sähköisten palveluiden lisäämiselle. Koska verkkojen rakentaminen on yhä kesken kuntalaisten ja yritysten tietoisuutta laadukkaiden tietoliikenneyhteyksien tarpeellisuudesta ja käyttömahdollisuuksista olisi tarpeen tiedotustoimin jatkaa.

Rakentamisen valmistuttua nopeiden runkoverkkojen vaikutuspiirissä on yhteensä lähes 15200 potentiaalista liittyjää haja-asutusalueilla. Hankeohjelman mukainen haja-asutusalueiden runkoverkkohankkeiden yhteenlaskettu kustannusarvio on 55,7 milj.€, minkä lisäksi investointia kasvattaa huomattavasti tilaajayhteyksien, kylien ja taajamien verkkoinvestoinnit. Näin ollen hanke on ollut edistämässä erittäin merkittävää investointia perusinfrastruktuuriin maakunnassa.

Edellä esitetyn mukaisesti ”Laajakaista kaikille – Keski-Suomen koordinaatiohanke” on täyttänyt hankkeelle asetetut tavoitteensa.

SOPIMUS: RALLIN MAAILMANMESTARUUSOSAKILPAILUN SUOMEN OSAKILPAILU 2012 - 2014

Jyväskylän kaupunki	
Tuki	40 000 €
Kustannusarvio	Yhteistyösopimus
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1.2014 – 31.12.2014
Lisätietoja	Helena Anttonen

Hanke toteutui maakuntahallituksen 14.2.2012 tekemän päätöksen ja 17.2.2012 allekirjoitetun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Keski-Suomen liitto kuului rallitapahtuman pää-

yhteistyökumppaneihin yhdessä Jyväskylän kaupungin ja Jykesin kanssa. Markkinointiyhteistyösopimuksella varmistettiin osaltaan rallien säilyminen Suomessa ja Jyväskylässä.

PK-YRITYSTEN MERKITYS KUNTATALOUTEEN -SELVITYS

Keski-Suomen Yrittäjät ry	
Tuki	4 825 €
Kustannusarvio	9 650 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	31.3.2014 – 14.5.2014
Lisätietoja	Veli-Pekka Päivänen

Hankkeen tavoitteena oli selvittää pk-yritysten taloudellinen merkitys keskisuomalaisille kunnille. Tutkimuksen teki professori Vesa Routama. Raportti valmistui toukokuussa 2014 ja se esiteltiin kunnanjohtajille 14.5.2014.

Raportissa kuvataan hyvin seikkaperäisesti pk-yritysten taloudellisia vaikutuksia kuntatasolla usealla eri mittarilla, kuten tulovero kunnille, % osuus kunnallisverosta, % osuus yhteisöveroista, ostovoima, osuus yksityisen sektorin työpaikoista, osuus kaikista työpaikoista. Pk yrityksissä on 26 840 työpaikkaa, joiden kautta kunnat saavat verotuloja 193 miljoonaa euroa. Ostovoimaa ok yritysten kautta tulee 808 miljoonaa euroa. Kuntakohtaiset erot ovat suuret esim. pk yritysten osuudet kaikista työpaikoista vaihtelevat Jyväskylän 16 %:sta Kyyjärven 59 %:iin.

Raportti antaa erittäin hyvän ja laajan käsityksen pk-yritysten merkityksestä eri kunnille. Raportti nostaa esille hyviä pohdintoja, suosituksia sekä johtopäätöksiä. Toivottavasti kunnat ja kuntapäätäjät hyödyntävät saamansa tietoa elinkeinostrategioiden laadinnassa sekä yritysten ja kunnan välisen yhteistyön kehittämisessä.

YHTEISTYÖSOPIMUS: POHJOISMAISEN TIEDOTUSTOIMISTON POHJOLA-NORDEN – SEMINAARISARJA

Pohjoismainen tiedotustoimisto	
Tuki	5 000 €
Kustannusarvio	Yhteistyösopimus
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.1. – 31.12.2014
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto teki yhteistyösopimuksen Pohjoismaisen tiedotustoimiston/Pohjola-Nordenin kanssa vuodeksi 2014 pohjoismaista yhteistyötä edistävän seminaarisarjan toteuttamiseksi maakunnassa. Toinen vuosittaisista seminaareista oli tarkoitus pitää maakunnassa Jyväskylän ulkopuolella. Alkuperäisenä pyrkimyksenä oli järjestää kahden vuoden aikana neljä pohjoismaista elinkeinoelämän seminaaria. Lisäehtona rahoituksen saamiselle oli, että seminaarit suunnataan yrityksille sekä myös opiskelijoille, ja sisältö laaditaan noudatellen paikallisia elinkeinoelämän tarpeita. Tiedotustoimiston ensisijainen tehtävä oli löytää tarpeet ja yhdistää eri tahojen voimavaroja ja asiantuntijuutta.

Pohjoismaisen tiedotustoimiston tavoitteena oli myös edistää kansainvälisiä suhteita Keski-Suomessa ja myös nostaa oman toimintansa tasoa. Tavoitteena oli edesauttaa pysyvien elinkeinoelämän pohjoismaisten kontaktien ja verkostojen syntymisessä, jotta siitä syntyi hyötyä keskisuomalaiselle elinkeinoelämälle. Näihin tavoitteisiin voidaan arvioida seminaarien suhteen päästyn.

Jyväskylän Pohjoismaisen tiedotustoimiston seminaarit olivat Lika oliko – seminaari pohjoismaisista kulttuurieroista (23.4.2014, Jyväskylän yliopisto) ja Trendikäs työelämä Biotalous – Keski-Suomen mahdollisuus uuteen nousuun (18.11.2014, Jyväskylän yliopisto).

Lika oliko -seminaari pohjoismaisista kulttuurieroista oli erittäin onnistunut. Tavoiteyleisömäärä täyttyi (190). Yhteistyökumppanit olivat tyytyväisiä ja katsoivat saaneensa rahoilensa vastinetta. Yleisöltä kerätty palautetta oli positiivista, kehuja saivat niin puhujat, järjestelyt ja asiasisältö/kokonaisuus. Pohjoismaisen tiedotustoimiston näkökulmasta seminaari oli suuritöinen yhden hengen toimistolle, mutta lopputulos oli sen arvoinen. Vastavia seminaareja olisi mielekästä jatkossakin järjestää, kokemus yhteistyökumppaneille tuotetusta hyödystä oli palkitsevaa.

Trendikäs työelämä, Biotalous - Keski-Suomen mahdollisuus uuteen nousuun -seminaariin oli tavoitteena etsiä yhteistyökumppanit ja järjestää Äänekoskelle seminaarityyppinen tilaisuus biotalouden ympärille syksyllä 2014. Sopivan ajankohdan löytäminen osoittautui hankalaksi, lisäksi samalla teemalla oli muitakin tilaisuuksia tulossa. Yhteistyökuvio syntyi Akava Keski-Suomen kanssa. Valtakunnallisen Akava-päivien sarjan tapahtumapäiväksi oli sovittuna 18.11. ja teemaksi haluttiin Keski-Suomessa ajankohtainen aihe. Keski-Suomen liiton edustaja oli tilaisuudessa mukana puhumassa biotalousteemasta. Seminaaritapahtumaa edelsi ryhmävierailu Äänekoskelle Metsä Fibren tehtaalle. Seminaarin osanottajamäärä (50) oli pettymys, mutta seminaarin sisältö oli mielenkiintoinen.

PROJECTIA PROFESSIONALS – STRATEGINEN YHTEENLIITTYMÄ

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy

Tuki	15 000 €
Kustannusarvio	65 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.4.2012 – 30.6.2013
Lisätietoja	Pirjo Peräaho

Projectia Professionals oli kansainvälisten hankkeiden asiantuntijapalvelu, joka tarjosi keskisuomalaisille projektitoimijoille tukea ja osaamista hankkeiden suunnitteluun, hakemiseen ja toteutukseen. Palvelusta vastasi Jykes Oy:n hankeasiantuntija ja hänen kanssaan toiminut asiantuntijaverkosto. Muita yhteenliittymän osapuolia ja rahoittajia olivat Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Hankkeen aikana laadittiin useita kansainvälisiä EU-rahoitushakemuksia ja järjestettiin lukuisia infotilaisuuksia eri EU-ohjelmien rahoitusmahdollisuuksista. Tärkeänä viestintävälineenä oli Projectian projectia.fi -nettisivusto.

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy:n ja Jyväskylän kaupungin talouden tiukentuminen vuonna 2013 johtivat palvelun uudelleenarviointiin. Yhteenliittymän osapuolten

kesken ei onnistuttu löytämään Projectialle uutta isäntäorganisaatiota eikä henkilöresursseista päästy sopimukseen sen jälkeen, kun hankeasiantuntija siirtyi uusiin tehtäviin.

Projection aikana eri hanketoimijoiden yhteistyö on syventynyt ja kansainvälisten hankkeiden suunnittelu on kehittynyt selvästi. Kansainvälisen hanketoiminnan merkitys kasvaa koko maakunnassa, koska kansallinen rahoitus ja EU:n rakennerahastot ovat pienentyneet tuntuvasti. Kun Projectia-palvelua ei enää ole, jokaisen organisaation on joko ostettava asiantuntemusta tai rekrytoitava sitä itse. Suurimmista koulutus- ja tutkimusorganisaatiosta löytyy erinomaista osaamista, mutta pienemmät kansainvälisen rahoituksen hakijat joutuvat selviytymään omin neuvoin.

PUULAN LÄNSIOSIEN KUORMITUSTEKIJÖIDEN KARTOITTAMINEN

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut

Tuki	6 000 €
Kustannusarvio	55 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.10.2012 – 31.3.2014
Lisätietoja	Reima Välivaara

Hankkeen tavoitteena oli selvittää Puulan länsiosan valuma-alueiden maankäytön vaikutuksia Puulan vedenlaadulle. Tavoitteena oli tuottaa puolueetonta ja kattavaa näytteenottoon perustuvaa tietoa eri maankäyttömuotojen vaikutuksista Puulan länsiosan vedenlaatuun. Samalla selvitettiin kuormituksen ajallista ja paikallista vaihtelua.

Hankkeessa toteutettiin vuosina 2012 ja 2013 yhteensä neljä eri vesinäytteidenottoa, joilla kerättiin luotettavaa tietoa eri kuormitustekijöiden pitoisuuksista ja ainevirtaamien ajallisesta ja paikallisesta vaihtelusta Puulan länsiosan alueella. Siikaveden ja Puulan syvänteiden sedimentissä pitkällä aikavälillä tapahtuneita muutoksia arvioitiin paleolimnologisten tutkimusten perusteella. Mallinnuksen mukaan suurimmat valuma-alueella syntyvät kuormituksen lähteet olivat ravinteiden ja kiintoaineen osalta metsäalueiden luonnonhuhautouma ja peltoviljely. Hankkeen tuloksista järjestettiin tiedotustilaisuus Mikkelisä 18.2.2014. Hankkeesta valmistui kaksi raporttia: Puulan länsiosan kuormitusselvitys ja Puulan länsiosan paleolimnologinen tutkimus.

Hankkeen tavoitteet saavutettiin ja hankkeen tuloksena saatiin tutkittuun tietoon perustuva näkemys eri maankäyttömuotojen vaikutuksesta Puulan länsiosan vedenlaatuun. Tulosten perusteella annettiin hoitosuosituksia, joilla pyritään vähentämään valuma-alueilta tulevaa vesistökuormitusta. Lisäksi tulosten perusteella laaditaan kartta, joka osoittaa ne turvevaltaiset maa-alueet, joilla maanpinnan käsittelyä vaativat toimet aiheuttavat todennäköisimmin vesistövaikutuksia.

ULKOMAILTA OSAAJAKSI KESKI-SUOMEEN

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä

Tuki	19 900 €
Kustannusarvio	518 000 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto

Toteutusaika	1.10.2009 – 30.6.2013
Lisätietoja	Anu Tokila

Ulkomailta osaajaksi Keski-Suomeen -hankkeen tärkein tavoite oli palvelujärjestelmän kehittäminen. Palvelujärjestelmä palvelee sekä jo Keski-Suomessa asuvia ulkomaalaisia että ulkomailta rekrytoitavaa työvoimaa ja heidän perheitään. Hankkeella ei tavoiteltu uusia työpaikkoja eikä suoritettuja tutkintoja, vaan ammattitaitoisen ulkomaisen työvoiman sopeutumisen nopeuttamista suomalaiseen työelämään ja yhteiskuntaan.

Projektilla oli paljon yhteistyökumppaneita, joiden välinen yhteistyö sujui erinomaisesti. Yhteistyötä tehtiin laajasti myös muiden sama teeman hankkeiden kanssa. Hankkeen maakunnallinen kattavuus oli laaja, sillä hankkeen osatoteuttajina toimivat Hankasalmen, Konneveden, Kinnulan ja Joutsan kunnat sekä Yhteisöjen Tuki ry./Monikulttuurikeskus Gloria ja Äänekosken kansalaisopisto/Koskelan settlementti. Saarijärvi-Viitasaaren alueen osalta yhteistyö ei yrityksistä huolimatta käynnistynyt yhtä tilaisuutta lukuun ottamatta.

Hankkeen aloitus osui hyvin haasteelliseen taloustilanteeseen, jolloin yrityksissä alettiin rekrytoinnin sijasta lomauttaa ja jopa irtisanoa työntekijöitä. Tästä syystä hankkeen tavoitteita muutettiin loppuvuodesta 2009 siten, että yritysten rahoitusosuutta vähennettiin huomattavasti. Samalla päätettiin, että kunnat otetaan aikaisempaa vahvemmin mukaan kehittämistyöhön ja myös muita tavoitteita täsmennettiin.

Maahanmuuttajia on Keski-Suomessa Jyväskylää lukuun ottamatta vielä niin vähän, että heidän palveluidensa kehittämiseen ei haluttu satsata. Jyväskylän ja Äänekosken neuvontapalvelut käynnistyivät kuitenkin tavoitteen mukaisesti. Suurimpana haasteena neuvontapalveluiden toiminnalle oli potentiaalisten asiakkaiden ja erityisesti töihin tulleiden ulkomaalaisten tavoittaminen. Neuvontapalveluiden asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun.

Projektin keskeiset tulokset:

1. Keski-Suomen maahanmuuttopoliittisen ohjelman tekoon osallistuminen 2009 - 2010
2. Yrittäjäksi Suomeen -videosarja 2011
3. Maahanmuuttajien neuvontapalvelut Jyväskylässä ja Äänekoskella 2011 -> jatkuu
4. Maahanmuuttoyhdyshenkilötoiminta (Hankasalmi, Konnevesi, Kinnula, Joutsa v. 2010 - 2011)
5. Kotouttamisohjelmien päivitys (Joutsa, Äänekoski, Pohjoisen Keski-Suomen kunnat)
6. Useita koulutus- ja tiedotustilaisuuksia eri puolilla Keski-Suomea
7. Sähköinen materiaalipankki maahanmuuttajakoulutusten käyttöön
8. Selkokielineen materiaali maahanmuuttajien ammatillisen koulutuksen tukimateriaaliksi
9. Verkostoituminen ja yhteistyön lisääntyminen

Projektiin saatiin mukaan yhteensä 27 muuta organisaatioita (tavoite 30). Yhteistyötä viriteltiin rekrytointikoulutuksen muodossa mm. ISS Palvelut Oy:n ja Jyväskylän TE-toimiston kanssa, mutta koulutus ei toteutunut. Hankkeessa aloittaneita henkilöitä oli yhteensä 245 (tavoite 220). Aloittaneista oli naisia 219 (181). Tavoitetta muutettiin hankkeen aikana, koska hanke käynnistyi hitaasti ja koulutukset saatiin alkuun vasta vuonna 2010. Koulutuspäiviä ei ole päästy toteuttamaan siinä määrin eikä siinä aikataulussa kuin alun perin

oli suunniteltu. Koulutus- ja henkilötyöpäiviä kertyi yhteensä 374 (412), josta lähiopetus-päiviä 336 (314). Muita henkilötyöpäiviä kertyi yhteensä 38 (98).

Projektin toimintaa toteutettiin koko ajan yhteistyössä jo olemassa olevien ja pysyvien organisaatioiden kanssa (kunnat, TE-toimistot, oppilaitokset), jotta toiminta jatkuisi myös hankkeen päättymisen jälkeen. Tästä syystä mm. kuntien maahanmuuttoyhdyshenkilöiksi haluttiin henkilöitä, jotka tekivät maahanmuuttoasioiden kehittämistyötä osana muuta kunnassa tehtävää työtä, eikä heitä palkattu erikseen määräaikaiseen projektityöhön. Keski-Suomen ELY-keskus toimii hankkeen jälkeen maakunnallisen maahanmuuttoyhdyshenkilöverkoston koollekutsujana.

Hankesuunnitelmaa ja tavoitteita jouduttiin toteutusaikana muuttamaan heikon taloustilanteen vuoksi. Täsmennetyt tavoitteet toteutuivat pääosin, mutta koulutuspäiviä kertyi tavoitetta vähemmän. kaikkiaan voi arvioida, että hanke oli aikaansa edellä ja sillä tehtiin ansiokasta pohjatyötä, sillä maahanmuuttajien osuus väestöstä on vielä pieni. Hankkeen tulokset näkyvät kuitenkin valmiutena edistää koko ajan kasvavan ulkomaisen työvoiman sopeutumista tulevaisuudessa.

KANSAINVÄLISEN VALOTEOKSEN TUOMINEN OSAKSI VALON KAUPUNKI -TAPAHTUMAA 2014

Jyväskylän kaupunki

Tuki	7 000 €
Kustannusarvio	41 430 €
Rahoitus	Keski-Suomen Kehittämisrahasto
Toteutusaika	1.7. – 31.10.2014
Lisätietoja	Hannu Korhonen

Keski-Suomen liitto osallistui Valon kaupunki -tapahtuman kehittämiseen Jyväskylässä syksyllä 2014. Hankkeen tavoitteena oli tapahtuman nostaminen uudelle tasolle kansainvälisen ohjelmasisällön myötä ja lisätä kansainvälistä yhteistyötä. Hankkeessa tavoiteltiin tehostaa keskustan alueen yrittäjien kaupankäyntiä sekä lisätä yritysten, kaupunkilaisten ja eri toimijoiden kiinnostusta Valon kaupunki -toimintaan. Merkittävin ja näkyvin yksittäinen toimi oli kansainvälisen valoteoksen tuominen Jyväskylän ydinkeskustaan.

Tapahtuman mahdollisti yhteensä 35 yrityksen taloudellinen tuki, joista 17 oli keskustan alueen ravintolatoimijoita. Kolmen tapahtumapäivän aikana valoteokseen ja oheistapahtumiin osallistui noin 45 000 vierailijaa. Suurin yksittäinen vetovoimatekijä oli odotetusti ”Virtual Dancer” 3D-projisointi Kauppakeskus Kolmikulmaan. Tuotannon toteuttajana oli portugalilainen Ocubo-yritys.

Jyväskylän joukkoliikenne sai tapahtuman aikaan (25. - 27.9.2014 klo 18 – 24) myönteistä julkisuutta ilmaisesta joukkoliikenteestä ja samalla kokemuksia joukkoliikenteen kehittämiseksi ja markkinoimiseksi. Joukkoliikenteen käyttöaste nousi tapahtuma-aikana yli 140 % verrattuna vastaaviin muihin aikoihin. Sosiaalisessa mediassa tapahtuman virallisilla sivustoilla vierailtiin yli 10 000 kertaa.

Hankkeen toteuttamisesta ja osallistujien kokemuksista koostettiin erillinen Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijatyönä tehty raportti. Raportti nostaa esiin jatkopohdintoihin lukuisia kehittämisideoita.

Jyväskylä valittiin marraskuussa 2014 maailman valon kaupunkien verkoston (LUCI) hallituksen varsinaiseksi jäseneksi jatkokaudelle.

KESKI-SUOMEN MAASEUTUSTRATEGIA –HANKE

Jyväskylän yliopisto, taloustieteiden tiedekunta ja kauppakorkeakoulu

Tuki	36 387,03 €
Kustannusarvio	
Rahoitus	Keski-Suomen kehittämisrahasto
Toteutus	1.1.2009 - 30.11.2014
Lisätietoja	Hilkka Laine

Hankkeen tavoitteena oli asiantuntijoiden voimin tukea maaseudun strategista kehittämistä maakunnassa. Hanke sisälsi myös maaseudun kehittämis- ja ohjelmatyötä tukevaa tutkimus- ja arviointitoimintaa. Maaseutua tarkasteltiin niin talouden, elinkeinojen kuin myös asumisen näkökulmasta. Hankkeen vetäjänä oli sen alkuvuosina Tuomas Kuhmonen ja vuoden 2011 kesäkuusta lähtien Tarja Niemelä. He olivat mukana monissa maaseudun kehittämisverkostoissa.

Hankeella oli tärkeä rooli Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 valmistelussa. Hankevetäjä oli aktiivisesti mukana ohjelman valmistelussa. Hankkeessa tuotettiin myös tilastokatsauksia ja tutkimustuloksia Keski-Suomen alueellisen ohjelman ja ylipäättänsä Keski-Suomen maaseudun kehittämistyön tueksi.

Tavoitteena oli myös tuottaa työkaluja maaseutuvaikutusten arviointiin, kehittämistyöhön ja toisaalta tunnistaa maakunnan maaseudun kehitystrendit, maaseudun toimijoiden kehitystarpeet ja –mahdollisuudet sekä analysoida maaseudun uudistumiskykyä. Näin laajaan kokonaisuuden eteenpäinviemiseen saatika ratkaisemiseen ei ollut riittäviä resursseja. Kehittämistä on syytä jatkaa ja etsiä koko maakunnan kannalta kokonaisvaltaisia ratkaisuja.

Hankkeen julkaisuilla ja muulla viestinnällä tehtiin Keski-Suomen maaseutua näkyväksi. Maaseudun ominaispiirteet ja keskeiset tunnusluvut tulivat näkyväksi. Tutkimus- ja kehittämistuotoksia jalkautettiin maakuntaan julkaisujen, lehtien, seminaarien, työpajojen avulla. Hankkeessa julkaistiin mm. Keski-Suomen maaseutu – lehteä ja järjestettiin viidesti maaseutustrategiaseminaari. Lisäksi hankevetäjä osallistui koulutus-, työpaja- ja keskustelutilaisuuksiin, myrin maaseutujaoston työhön ja sen toiminnan kehittämiseen. Hankkeessa on syntynyt useita julkaisuja ja tutkimustuloksia maaseutustrategiatyön ja ohjelma- ja kehittämistyön tueksi.

Hankkeella avulla lisättiin Keski-Suomen maaseutualueiden tunnettuutta. Hankkeen tulokset maaseudun kehittämiseksi näkyvät, mikäli kehittämistyötä tehdään tulosjohteisesti uuden ohjelmakauden aikana.

KIVIJÄRVEN VAPAA-AJAN KESKUKSEN KEHITTÄMINEN – JATKOHANKE

Kehittämisyhtiö Witas Oy

Tuki	4 300 €
Kustannusarvio	

Rahoitus	Keski-Suomen kehittämisrahasto
Toteutus	14.5.2014 - 30.11.2014
Lisätietoja	Hilkka Laine

Hankkeessa jatkosuunniteltiin kunnan ja alueen matkailu- ja palvelualan yrittäjien kanssa Vapaa-ajan Keskuksen kehittämistä Kivijärvellä. Keskuksen rakennussuunnitelmia ja kustannushaarukkaa oli jo käyty läpi Viisari ry:n rahoittaman esiselvityshankkeen turvin.

Nyt laadittiin jo tehdystä arkkitehtisuunnitelmasta tarkennuksia luotettavamman kustannusarvion aikaansaamiseksi. Keskuksen investorihakua ja rahoitusneuvotteluja varten syntyi esittelykuvamateriaali sekä erilaisia perspektiivikuvia niin ulko- kuin rakennuksen sisänäkymistä. Hankkeessa käytettiin arkkitehtitoimisto Studio Puisto Arkkitehdit Oy:n ja Komu/Onvisio Consulting Oy:n ja Honkarakenne Oyj:n palveluja.

Hankkeen myötä saatiin toimiva materiaalipaketti Vapaa-ajan Keskuksen jatkotyölle Kivijärven alueen matkailun kehittämiseen. Alueella on jo aloitettu kaavoitus. Vapaa-ajan keskuksen ohella alueelle suunnataan uutta mökkiasutusta.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Regional Council of Central Finland

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

KESKI-SUOMEN LIITTO | Sepänkatu 4 | 40100 Jyväskylä | Keski-Suomen Talo
puh: 0207 560 200 | fax: 014 217 733 | etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi
Virallinen posti: kirjaamo@keskisuomi.fi